

**Minuta reuniunii Comitetului de Monitorizare al
Programului Operațional Regional 2014 - 2020
14 februarie 2019, Municipiul Rădăuți**

Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional (CMPOR) s-a întrunit în data de 14 februarie 2019 la Hotel Geraldts în Municipiul Rădăuți, în ședință ordinară. Ședința a fost prezidată de doamna Camelia Coporan, Secretar General Adjunct. Comisia Europeană (CE) a fost reprezentată de doamna Daciana Crastiu, Manager de program, doamna Maria Sioliou, manager de program, doamna Iva Gailly manager de program, domnul Damien Cocard, manager de program, domnul Konstantinos Niafas, manager de program, reprezentanți ai Direcției Generale pentru Politică Regională și Dezvoltare Urbană.

La ședință au participat membri, observatori și invitați permanenți ai Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional 2014-2020. Au fost prezenți 21 membri cu drept de vot din totalul de 24, conform listei de prezență atașate.

Doamna Camelia Coporan, Secretar General Adjunct a deschis ședința Comitetului de Monitorizare a POR 2014-2020, mulțumind pentru prezență tuturor participanților.

Domnul Vasile Asandei, Director General, ADR Nord-Est a menționat că în luna iunie va avea loc la Iași Săptămâna Regiunilor Inovatoare, a zecea ediție. Celelalte ediții au fost organizate în Spania, Ungaria, Polonia, Irlanda, Grecia, Lituania, Olanda, Slovacia și Austria. Pentru acest eveniment au fost gândiți piloni conceptuali pentru prezent dar mai ales pentru viitor de la excelență la regional la laturi valorice europene și globale cu gândirea globală, propunerea ca inovația să fie în spiritul și sprijinul transformării economice. Obiectivele propuse cu ocazia acestui eveniment sunt importanța lărgirii scopului cercetării și dezvoltării, transformării economice și regionale, facilitarea dialogului și cunoștințelor cu părțile interesate, efectuarea viitoarelor politici de coeziune în Europa și prezentarea soluțiilor și exemplelor concrete în recuperarea decalajelor în materie de inovare și dezvoltare în domeniul energetic. Programul va cuprinde sesiuni paralele. Sunt așteptați 350-400 participanți din întreaga Europă. Finanțarea pentru acest eveniment este de 250.000 euro de la Comisia Europeană. Evenimentul este organizat împreună cu Direcția Generală Inovare și Cercetare a CE, cu Ministerul Cercetării și Inovării și o finanțare sperăm de 40.000 euro de la Guvernul României.

Domnul Gheorghe Flutur, Președintele Consiliului Județean Suceava a apreciat alegerea desfășurării evenimentului la Rădăuți și a menționat că speră că se vor vizita câteva obiective care au fost consolidate prin programele regionale: mănăstiri din Bucovina, mănăstirea Putna, Sucevița, Moldovița. Bucovina este o zonă care a cunoscut o accesiune foarte puternică în ultimii 3 ani aproape s-a dublat numărul de turiști iar anul trecut i s-a acordat locul I la destinație turistică de excelență. Este un

barometru într-un domeniu unde s-a investit inteligent. Pentru orașele sub 20000 locuitori a apreciat că s-a creat axa 13 pentru orașele care nu au alte alternative și au nevoie de așa ceva și să gândim de acum la o punte și ce am putea face în exercițiul următor 2012-2027. Aceste orașe mono industriale au emigrat foarte multă forță de muncă. E nevoie de dezvoltare. Capitalele de orașe, orașele mari trebuie să beneficieze de proiecte, dar România nu înseamnă doar aceste orașe mari, ci și aceste orașe unde apreciez că ați găsit o soluție axa 13 care e un început.

Domnul Konstantinos NIAFAS a menționat că a vizitat proiecte foarte interesante și de succes ieri, ceea ce a reprezentat o inițiativă foarte bună din partea autorității de management. Dorim să felicităm AMPOR și OI-urile pentru munca intensă depusă anul trecut, în ceea ce privește proiectele retrospective, aceasta fiind o cale de evitare a dezangajării. Înțelegerea mea este că acum revenim la proiectele "clasice" ("mainstream projects") și suntem bucuroși să constatăm implicarea dvs. pentru a evita orice întârzieri de tip operațional, dar mai ales în ceea ce privește rezultatele POR.

2. Aprobarea minutei reuniunii CM POR 2014 - 2020 din 23 mai 2018

Doamna Camelia Coporan, Secretar General Adjunct a supus la vot aprobarea minutei ședinței CMPOR 2014-2020 din 23 mai 2018, minuta care a fost aprobată cu 21 voturi pentru.

3. Stadiul implementării POR 2014 - 2020 pe axe prioritare și tipuri de instrumente teritoriale din cadrul POR (ITI Delta Dunării, SUERD)

Doamna Luminița Zezeanu, șef AMPOR, a prezentat stadiul implementării programului pe axe prioritare, situația comparativă 2017-2018. În 2018 s-a lansat toată alocarea de 6,7 miliarde față de 2017 când au fost depuse proiecte în valoare de 5,3 miliarde euro. Au fost depuse proiecte de 11,7 miliarde euro, iar valoarea contractelor semnate de asemenea s-a triplat de la 1,4 miliarde FEDR la 4,5 miliarde FEDR. În 2017 rata de contractare era de 22% în 2018 la 31 decembrie de 71%. Ca urmare și cheltuielile certificate în 2017 doar 136 milioane euro, iar în 2018 - 1,2 milioane euro cheltuieli eligibile ceea ce au însemnat 876 mil euro cheltuieli certificate FEDR.

În ceea ce privește Axa 1 - Transfer Tehnologic demersurile de lansare au fost dificile. Anul acesta va fi principala noastră preocupare de a lansa sau chiar relansa anumite priorități. Foarte multe proiecte depuse au fost respinse. Credem că a fost o neînțelegere a axei și a ghidurilor. Vor fi revizuite ghidurile și vor fi lansate într-o perioadă mai scurtă de 3 luni, dând posibilitatea beneficiarilor să refacă proiectele și să gândească pe lângă transferul tehnologic și un mecanism de implementare. Axa 1 poate fi subiectul anului 2019 cu siguranță.

Doamna Daciana Crastiu a menționat că este puțin îngrijorată de întârzierile existente în lansarea investițiilor de pe 1. 1. C, deși înțelege motivele expuse. Aceste proiecte sunt foarte importante pentru că pregătesc următoarea perioadă de programare, iar în ceea ce privește inițiativa LBR încurajăm abordarea AMPOR care a recurs la JRC și Banca Mondială. Știm ca în februarie-martie vor fi întâlniri tehnice și am dori să fim informați.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că sunt mai multe scheme de ajutor de stat pentru acest lucru.

Doamna Daciana Crastiu a întrebat dacă există un termen limita pentru aprobarea schemelor/ghidului pentru Lagging Regions pentru lansare.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că schemele de ajutor de stat au fost discutate cu Consiliul Concurenței, vorbim de 3 scheme de ajutor de stat în cadrul unui singur ghid de finanțare. Am ajuns la concluzia că trebuie să fie mult mai clar identificate activități și cheltuieli pentru fiecare schemă astfel încât beneficiarii să poată deconta corect și să nu ajungă la cheltuieli deficite foarte mari.

Referitor la Axa prioritară 2, prioritatea 2.1 microintreprinderi, solicitările pentru de minimis au fost foarte mari față de alocarea inițială. În regiunea NV peste 200% apelul pe toate regiunile a depășit alocarea. Acestea au fost în 2016 lansate, iar în 2018 au contribuit la decommitere și ne-au ajutat. În cadrul axei 2.2. IMM-uri sunt schemele de ajutor de stat cu proiecte între 200000 euro și 1000000 euro. Solicitățile au fost foarte mari pe ITI Delta Dunării, respectiv 400% față de alocarea de 43 milioane euro. Același trend este și la NV și Sud Muntenia. S-a supracontractat astfel încât proiectele eligibile cu punctaj minim să poată fi semnate. Axa prioritară 2 a contribuit cu 200 milioane euro la decommitere în anul 2018.

Domnul Damien Cocard a solicitat clarificări privind instrumentul financiar de tip Equity implementat în cadrul axei 2.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că acest instrument este separat față de alocările de minimis și IMM-uri. Este un instrument financiar implementat cu FEI. În cazul instrumentului financiar nu sunt alocări regionale.

Domnul Damien Cocard a întrebat referitor la ITI cum se explică rata de depunere comparativ cu rata slabă de implementare. Înseamnă oare că la final companiile vor decide să stopeze proiectele, cum pot fi explicate diferențele.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că ITI a fost lansat ulterior după modificarea POR și sunt mai multe coduri CAEN eligibile având în vedere specificitatea zonei, ceea ce a determinat ca tipurile de IMM-uri care au putut aplica și au devenit eligibile să fie mult mai mare decât la național.

Domnul Simion Crețu, Director general ADR Centru a menționat că încă există regiuni care nu au atins nivelul maxim de contractare și având în vedere că domeniul IMM-

urilor este un domeniu în care România are nevoie de creșterea competitivității față de media europeană, este rezonabil să le redeschidem mai ales că sunt proiecte care au picat din diverse motive. Ar trebui împreună cu toți colegii să facem o analiză cu AM și să se găsească o soluție să se folosească tot pe această zonă privată care asigură locuri de muncă, aduc creșterea economică.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că există un ghid pe 2.2 în consultare, s-a închis și perioada de consultare, urmează ca în perioada următoare să calculăm ce e disponibil pe fiecare regiune și să putem relansa. Dar problema principală este acest buget disponibil pentru că pe perioada 2007-2013 rata de absorbție pentru IMM-uri a fost de 95% adică nu prea au existat economii și clar că pentru publici unde s-a mers la 130% și ne-am închis cu 90%, adică 40% s-au pierdut pe drum la privat, 90% e clar că vor fi bani efectiv cheltuiți. Și nu ne putem permite să facem angajări fără să avem resurse.

În cazul beneficiarilor privați corecțiile financiare sunt în general maxim de 5 %, procentul de reziliere destul de mic și din 100 lei angajați, 95 sunt efectiv cheltuiți spre deosebire de autorități publice unde POR-ul s-a închis cu 49 proiecte nefuncționale. O sumă destul de mare a rămas pe bugetele locale până vor ajunge să se rezilieze și se fac economii.

Domnul Ciprian Morcan, AMCOR, a menționat referitor la axa 2, că multe dintre companiile din România așteaptă acest apel. În materialul trimis pentru pregătirea acestui CMPOR, axa 2 nu mai apare printre apelurile care ar urma să se lanseze. V-aș ruga să clarificăm pentru a transmite aceste informații în piață.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că așa cum am spus anterior este vorba de alocarea bugetară în special. Nu este corect ca regiuni care mai au proiecte în rezervă să nu fie luate în considerare și să se lanseze în altă regiune un alt apel. Sunt regiuni unde sunt economii certe și nu avem nici un dubiu pentru a lansa, dar sunt regiuni unde aceste economii nu există și trebuie să identificăm o sursă suplimentară în momentul în care lansăm pentru toate regiunile și să nu fie regiune în care nu putem lansa, de aceea am așteptat să vedem și cadrul de performanță pentru axa 2 dacă putem realoca fonduri să relansăm pentru toate regiunile.

Domnul Sorin Maxim, Director General, ADR Vest a subscris că este foarte important să se relanseze această axa mai ales că efectele în zona economică sunt foarte importante, menționând că cifrele au o mică distorsiune în sensul că în ciuda faptului că regiunea Vest are o alocare de 58 milioane euro, am lansat doar 30 milioane euro pentru că acele sume sunt alocate dar nu au fost niciodată lansate. Ne raportăm la o sumă contractată care nu a fost lansată. Suma aceea este nelansată și a fost transferată tot la CMPOR, a fost o împărțire între regiuni, nu a fost nici o dată în licitație.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că la CMPOR anterior s-au mai alocat încă 100 milioane de euro de la axa 3 la axa 2. Când s-a decis supracontractarea s-a utilizat

întreaga alocare să finanțăm toate proiectele eligibile evaluate și care aveau punctaj de trecere. Avem angajat 130% pe piață față de alocare.

Domnul Sorin Maxim, Director General, ADR Vest a menționat că i se pare că se lucrează cu două măsuri. Una este aceea că fiecare regiune este o alocare, de exemplu în cazul nostru și cofinanțarea mai mare cu 15%, apetitul este mai lent în a depune proiecte, să pui jumătate din bani, dar a doua este faptul că trebuie să ne închidem național. Păi ori ne închidem pe alocări regionale, și fiecare respectă, ori ne închidem pe alocare națională la un moment dat lucrurile sunt confuze și nu este numai cazul acestei axe. Avem nevoia de a ne închide pe indicatori, dar acest program nu trebuie să facă numai indicatori, ci să aducă niște ținte în fiecare zonă a regiunii chiar dacă sunt localități mai mici care se mișcă mai greu, nu au oameni pregătiți și nu putem să-i lăsăm în urmă că alții au fost mai rapizi. Nu e un concurs de cine-i primul câștigă.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că la axa 2 nu este vorba de astfel de discuții unde s-a mers doar pe alocările regionale. Ghidurile au fost aceleași pentru toți. Realocările s-au făcut tot pe progresele regionale deci nu s-a discutat de altceva decât de supracontractare în regiunea lui. Am spus că sunt regiuni unde s-au dus la 600% și nu am să iau de la Vest unde sunt la 70% să relansez Sud Muntenia. De aceea am spus că există acest risc când pur și simplu nu mai avem ce să relansăm pentru că am trecut demult de supracontractare. Să nu uităm că s-au realocat 330 milioane în 2017 și încă 100 milioane în 2018, a crescut cu 430 milioane euro alocarea.

Doamna Camelia Coporan a menționat că se va finaliza analiza cât de curând posibil, după ce știm exact cifrele din cadrul de performanță, se va relansa dar să știm exact pe ce relansăm 2.2.

Pentru Axa prioritară 3 - eficiența energetică, clădiri publice și rezidențiale, dna Zezeanu a menționat că regiunea București-Ilfov este mult peste alocare. Din fericire are alocare separată și nu poate face schimb cu nici o regiune. În majoritatea regiunilor pentru 3.1 A nu a existat apetit pentru clădiri rezidențiale. 3.1.B sunt foarte multe proiecte depuse și au intrat deja în contractare.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că mobilitatea urbană a început mai lent cu foarte multe discuții, după primele 5 luni nu era nici un proiect depus, București-Ilfov în ultima rundă a depus. Din păcate sunt regiuni unde nu a fost acoperită alocarea. Pentru aceste regiuni am considerat că este necesar să avem o perioadă de pregătire de luat avize, să poată să depună proiectele. La ITI Delta Dunării, Primăria Tulcea a ratat în ultima zi depunerea, dar apelul va fi redeschis. Sperăm să putem aduce la finanțare toate proiectele care erau în pregătire la acel moment 2018.

Doamna Luminița Mihailov, Director General ADR Sud Est a subliniat că în regiunea SE este o economie substanțială pe ceea ce înseamnă clădiri Rezidențiale. UAT-urile nu au reușit să convingă Asociațiile de Proprietari să intre în astfel de parteneriate. Din acest motiv avem o economie foarte mare pe care am propus AM să o transferăm

către 3.1 B, dar nu în totalitatea pentru că sunt câteva UAT-uri care au în pregătire câteva proiecte care vor depune în acest an și din 35 milioane euro, din economia din alocarea de 100%, propunem ca 10 milioane să fie alocați către zona de clădiri rezidențiale și diferența să fie alocată către clădirile publice. De asemenea, ghidul pe eficiența energetică în clădiri publice nu permite investiții în clădiri de patrimoniu. Apl-urile sunt deținătoarele unui important patrimoniu, de tipul școli, licee, spitale și propun în măsura în care se identifică economie, să alocăm un buget pe un program pilot care să vizeze clădirile de patrimoniu. Evident că este o discuție care trebuie să fie urmată de o discuție tehnică, e posibil să fie interesate și alte regiuni în momentul în care ar avea economii.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că această situație mai este și la alte regiuni, noi am cerut hotărâre de CDR prin care să se spună clar suma de la 3.1 A la 3.1 B și pentru că sunt și beneficiari care au dorit să redeschidă 3.1 A pentru că mai sunt proiecte în pregătire. O să centralizăm aceste solicitări de la toate regiunile dar cu sume certe identificate față de alocări și să deschidem un singur apel pentru toate regiunile că și pentru noi este foarte complicat să deschizi apel pentru fiecare regiune în parte și atunci poate facem pentru toți în toate regiunile să redeschidem 3.1 B.

Doamna Camelia Coporan a menționat că se dorește simplificarea, dar să avem toate datele certe, propuneri de simplificare cât mai clare, dar care să se încadreze în legislația curentă, nu de modificare de legislație, că altfel nu mai lansăm. Și după aceea cel târziu la sfârșitul lunii martie să avem deja ghidul ca în aprilie să avem apelul lansat.

Domna Carmen Alexandrescu, Director General, CJ Vâlcea a întrebat dacă la relansarea pentru 3.1 B trebuie să existe și hotărârea CDR.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că vom lansa un singur ghid. NV a venit deja cu hotărârea și am vrea să nu mai lansăm apeluri separat pe fiecare regiune pentru că și pentru noi e o încărcare foarte mare administrativă.

Domnul Simion Crețu, ADR Centru a precizat că proiectele pentru Iluminatul Public se resping foarte ușor. Avem probleme cu stâlpii care sunt pe drumuri naționale care le alimentează municipiile, Agenția Națională de Drumuri nu le-a intabulat, decât le-a dat în administrare. Dorind să rezolve aceste probleme, își fac ei pe cheltuiala lor.

Doamna Camelia Coporan a menționat că se va analiza ce se poate face, ce permite legislația astfel încât să modificăm un pic să nu mai avem situații de genul acesta pentru că e păcat să fie atâția bani cheltuiți și să nu fie fructificați. Știți bine că în momentul în care se poate simplifica ceva, AMPOR cu siguranță o face.

Domnul Sorin Maxim a precizat că ADR Vest are o solicitare pe axa 3.1 C de supracontractare.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că nu s-a terminat evaluarea la 3.1 C, pentru că atunci când facem aceste mutări să fim siguri că sunt eligibile și avem ce finanța cu banii aceia.

Domnul Marcel Boloș, Director General ADR Nord Vest a întrebat ce are în vedere Hotărârea de CDR care este solicitată pe 3.1 C.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că este pentru realocare, dar regiunea trebuie să decidă prin intermediul CDR modul în care vor fi distribuiți banii și apelurile care vor fi relansate pentru acele proiecte care sunt încă în pregătire.

Domnul Marcel Boloș, Director General ADR Nord-Vest a menționat că la 3.1 C sunt operațiuni simple de exemplu-schimbarea unui corp de iluminat în care se pune problema inclusiv de proprietate asupra stâlpului, ori simplul acord al Electrica ar fi suficient ca să mergem înainte cu proiectele sau fișa mijloacelor fixe este un alt document care poate fi foarte bine luat în calcul. Cred că ar fi loc de simplificare.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că problema de proprietate este principalul motiv de respingere pe toate axele prioritare când există beneficiari publici. Din păcate nu putem rezolva noi, nici nu putem face derogări și mai mult nu facem derogări la ghid, odată ce a fost lansat așa. E criteriu de eligibilitate. Ghidul pe iluminat public este unul din cele mai dificile din punct de vedere cu proprietatea pe stâlp.

Domnul Marcel Boloș a precizat că este foarte dificil că sunt foarte multe documente de proprietate mai ales când ai mai mulți stâlpi. Ar fi de mare ajutor să găsim o soluție ca să nu intrăm cu forța în sistemul de eligibilitate ale proiectelor.

Domnul Damien Cocard a precizat că atunci când rata de contractare este mai scăzută decât alocarea, ceea ce este în prezent "în stoc", în evaluare, se va contracta în următoarele 6 luni, însemnând ca la sfârșitul lunii decembrie vom avea o rată de contractare de aproximativ 50%.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că la realocarea fondurilor se iau în considerare toate proiectele depuse și doar ceea ce rămâne se realocă. Nu se pune problema că astăzi avem contracte doar 50% din proiectele depuse, iar restul realocăm. Noi luăm valoarea totală a proiectelor depuse, rămân pe axa respectivă și doar diferența care nu este acoperită de proiecte se realocă.

Domnul Vasile Asandei a menționat că regiunea Nord Est pentru 3.1 A are proiecte de aproape 1% depuse și a propus prin hotărâre de Consiliu Regional, realocarea a 50 milioane euro de la pilonul A la B pentru că au în așteptare și altele care ar putea fi depuse. Deci pe 3.1 A nu au proiecte și se mută tot în pilonul B.

Domnul Damien Cocard a solicitat informații cu privire la calendarul relansării pentru aceste tipuri de investiții, Doamna Camelia Coporan menționând ca se dorește ca relansarea apelurilor de proiecte să se realizeze în luna aprilie a.c.

Doamna Luminița Zezeanu - Axa 4 Mobilitate Urbană - majoritatea orașelor au depus proiectele pe ultima sută de metri. Apelul a fost prelungit cu trei luni, se închide pe 29 martie 2019. Alocarea este acoperită în totalitatea din tot ce s-a depus ajungem la 165% din alocare. Și de data asta NV s-a autodepășit și o să meargă pe propria alocare.

Doamna Maria Sioliou a mulțimit pentru prezentari și ospitalitate și a solicitat informații cu privire la calendarul de desfășurarea în ceea ce privește achiziția centralizată pentru prioritatile de investitie 3.2 și 4.1 - mobilitatea urbană.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că au fost deja lansate. Această achiziție centralizată vizează mijloace de transport ecologice, troleibuze, tramvaie, autobuze electrice. S-a mers în paralel pregătirea cererilor de lansare și pregătirea achizițiilor publice. Este mai complicat să pregătești achiziția publică și să reușești să lansezi în SEAP, decât cererea de finanțare în sine. Acest proiect este în parteneriat cu MDRAP și APL-ul, au fost pregătite cu ajutorul JEASPERS. S-au lansat câteva loturi pentru achiziția de tramvaie. Troleibuzele pentru Brașov a fost deja lansată achiziția și săptămâna trecută am primit completion note de la JASPERS pentru depunerea cererilor de finanțare. Sunt în pregătire următoarele. Se depune pe fiecare tip de mijloc de transport. Contractele de furnizare pentru mijloace de transport se realizează între furnizori și fiecare autoritate locală, astfel încât recepția să se facă de autoritățile locale. Sperăm ca în următoarele 3 luni să avem toate cererile de finanțare, dar și toate achizițiile lansate deja. Pentru că am prevăzut avans pentru aceste mijloace de transport, să sperăm că ne va ajuta pentru decontare și sperăm că primele autobuze, troleibuze chiar vor fi livrate în anul 2019. Dacă luăm similar ceea ce s-a întâmplat cu ambulanțele când în 2018 pe vremea asta ei erau în licitație, au avut deschiderea în aprilie, totuși în decembrie au reușit să livreze 420 de ambulanțe.

Domnul Marcel Boloș a menționat pentru prevenirea oricărei discuții ulterioare, regiunea NV nu a fost implicată în această achiziție în parteneriat, tocmai ca să răspundă colegilor care poate că pe apelul de nefinalizate au văzut că noi avem un număr de proiecte mai mare depus. Deci a existat o oarecare compensare, achiziția aceasta de mijloace de transport în parteneriat și proiectele nefinalizate.

Domnul Damien Cocard a solicitat clarificări privind dificultățile întâmpinate în implementarea contractelor de servicii publice, privind principalele impedimente în implementarea proiectelor pe aceasta axa, tipul de probleme și abordări, precum și dacă implementarea proiectelor depinde de capacitatea orașelor sau a regiunilor.

Doamna Maria Sioliou a precizat că este o problema generală capacitatea beneficiarilor, în special la nivelul municipalitatilor. La modificarea POR s-au realocat 50 mil. euro pentru asistență tehnică și ar trebui avute în vedere astfel de măsuri, în special din perspectiva viitoarei perioade de programare.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că în modificarea de program am pus pregătirea de proiecte din axa prioritară 4 astfel încât fiecare municipiu are posibilitatea de a face pregătire de proiecte din alocarea axei 4, dar azi nu am mai auzit pe nimeni să spună că ar vrea să folosească din această alocare pentru pregătirea de proiecte și cred că este cazul Clujului și de aici am plecat cu modificarea de program.

Domnul Vasile Asandei, ADR Nord-Est a menționat că ADR-ul are personal care acordă municipalităților asistență tehnică în fiecare zi, deci pregătirea aceasta de proiecte și sprijinul acordat lor inclusiv pentru contractele de servicii este un sprijin permanent, întradevăr se confruntă cu probleme diferite dar sunt mereu alături de ei, unii înțeleg mai greu dar acest tip de sprijin îl au permanent din partea noastră.

Doamna Luminița Zezeanu a continuat prezentarea cu revitalizarea urbană prioritatea 4.2 menționând că aici nu avem foarte multe proiecte depuse principalul impediment fiind legislația românească unde avem o condiție ca partea construită să nu depășească 10% din spațiul verde reabilitat, am avut foarte multe solicitări/ întâlniri cu Asociația Municipiilor din România pentru acest 10% din păcate AMPOR nu poate să modifice această lege, inițiator al acestei legi fiind Ministerul Mediului. Inclusiv Asociația Municipiilor a făcut demersuri pentru a modifica și crește acest procent de la 10% la 15% astfel încât să permită să facă locuri de joacă pentru copii, alei, dale înierbate, ele se cumulează în procentul de 10%. S-au făcut ceva pași pentru a crește acest procent de la 10% la 15% dar astăzi nu este aprobat, probabil că toată lumea așteaptă, sunt proiecte în pregătire chiar finalizate, ele ar putea fi depuse dar nu îndeplinesc această condiție de 10%.

Doamna Maria Sioliou a întrebat dacă majoritatea proiectelor depuse nu au îndeplinit condiția de 10%.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că nu au fost depuse pentru că nu îndeplinesc această condiție. Au avut loc discuții cu cei de la mediu, cu cei de la lucrări publice, ce intră în acest procent de 10% și nu putem să încălcăm această lege.

Doamna Luminița Mihailov, Director General ADR Sud-Est a reamintit că termenul de depunere în cadrul axei 4 inclusiv 4.2 s-a decalat pentru 29 martie. Din regiunea Sud-Est toate proiectele respectă 10% pentru că au înțeles că e legea parcurilor din România numai că încă nu au depus, dar vor depune la 29 martie 2019. Problema este că autoritățile locale au găsit cu dificultate terenuri abandonate, în proprietatea lor, pe care să le poată reabilita și transforma în parcuri. De fapt asta a fost principala problemă pe care a identificat-o. Cea cu 10 sau 15 % a fost secundară și atunci de exemplu au avut situații în care unele municipii au renunțat la banii alocați pe 4.2. și au găsit din fericire soluția să compenseze între 4.2 și 4.3 cu alt municipiu din regiune deci problema principală cel puțin în cadrul regiunii Sud Est a fost că municipiile nu au identificat terenuri abandonate, în patrimoniul lor, în anul 2017, care să poată fi transformate în parcuri în urma unui proiect prin POR 4.2. Să așteptăm data de 29

martie pentru că în mod sigur situația va fi mai bună decât cea pe care o vedem acum.

Domnul Marcel Boloș, Director General ADR Nord-Vest a menționat că în ceea ce privește procentul de 10% care este o problemă orizontală cam la toate proiectele pentru această axă, s-au făcut solicitări la Direcția de lucrări publice în eventualitatea în care să existe o inițiativă legislativă de modificare a procentului pentru că acel 10% este stabilit matematic, nu are nicio legătură cu partea specifică a acestor proiecte și atunci inițiativa aceasta de modificare a legislației presupunea sau cel puțin așa a fost propunerea din partea municipiilor reședință de județ din regiunea NV să nu mai intre în procentul de 10% ca procent fix ci să spună ce tipuri de construcții pe aceste spații nu se pot face realiza, construcții de blocuri, construcții care de fapt ajută beneficiarii noștri ca mai apoi să își poată gândi proiectele într-un mod aplicat.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că la acea ședință cu Asociația Municipiilor au venit și colegii de la lucrări publice și au spus că nu pot să modifice legea, inițiator fiind Ministerul Mediului. Să nu uităm ce înseamnă agreement și ce înseamnă parc.

Domnul Gabriel Friptu a făcut următorul comentariu în condițiile în care oricum în România mediul urban are o problemă cu spațiile verzi, nu cred că va exista o negociere foarte comodă cu Ministerul Mediului ca să modifice acest procent, deci după ce că ai puțin spațiu verde în mediul urban mai vrei să și construiești pe el. Logica aceasta a avut în vedere când s-a gândit programul de a identifica spații publice neutilizate să le transformi în spațiu verde și nu invers, majoritatea municipalităților au o problemă de spațiu public în patrimoniu, de exemplu știu că Timișoara are de mult problema asta chiar când au dorit să facă niște chestii mult mai punctuale și-au dat seama că de fapt municipiul nu mai are nimic în plus în proprietate disponibil. Aici trebuie o analiză făcută la limită, ce se poate face în acest buget.

Doamna Camelia Coporan a completat că au fost solicitări de la foarte multe municipalități și este vorba doar de o interpretare corectă a legislației care este acum în vigoare, există acum discuții on-going cu Ministerul Mediului vis-a-vis de legea privind spațiile verzi pentru că este o interpretare dată la acel 10% este doar o interpretare care trebuie lămurită în legislație nu se modifică și nu se taie din spațiul verde. Cât de curând închidem discuțiile cu Ministerul Mediului și nu se limitează sau se reduce spațiul verde ci este vorba doar de interpretarea care există acum în lege, explicată și înțeleasă de toți colegii noștri și de beneficiarii noștri în același mod.

Domnul Simion Crețu, director general ADR Centru a menționat că are 11 intenții de depunere de proiecte, este depus doar 1, ceilalți așteaptă dacă să construiască. Acum chestiunea este împărțită, nu stau bine nici cu parcurile, nu stau bine nici cu agreementul și atunci autoritățile locale ar face ceva cu un grad de utilitate mai mare, de aceea vor ca suprafața construită și punctul meu de vedere este decât să nu ai nimic, decât să ai un teren viran mai bine ai un teren cu construcții 15% și ce

construcții fac tot pentru agrement, niște activități care se desfășoară complementar. Pe 5.2. au pus dale cu iarbă și sunt considerate toată suprafața construită, dar e mai mult iarbă decât ciment, a depășit 10% - afară.

Domnul Dan Nicula, director general ADR București-Ilfov a menționat că atât pentru 5.2. cât și pentru 4.2. nu sunt spații verzi. Deci acel 10% se aplică la spații verzi existente, noi acum vorbim de terenuri virane, deci din punctul meu de vedere dacă construiești pe 20 sau 30% la sută dintr-un teren viran și restul este spațiul verde 10%, așa spune legea spațiilor verzi.

Doamna Camelia Coporan a menționat că Ministerul Mediului are o explicație foarte clară; pe registrul spațiilor verzi aceasta este interpretarea. Se discută să fie interpretată corect sau să fie înțeleasă la fel de toată lumea.

Luminița Zezeanu a menționat referitor la 4.3. comunități defavorizate că sunt 20 de proiecte depuse și două proiecte deja contractate, avem de asemenea, regiuni în care încă se așteaptă depunerea de proiecte, alocarea este de 50 de milioane de euro pe 4.3 împărțită la cele 39 de municipii reședință de județ, deci alocări foarte mici.

Domnul Damian Cocard a întrebat dacă în regiunea Sud-Est nu sunt comunități defavorizate, Doamna Luminița Zezeanu precizând că nu au depus proiecte încă și că toate apelurile pe axa 4 se închid pe 29 martie, iar beneficiarii depun în ultima săptămână, dacă nu în ultima zi. În ceea ce privește axa 4.4. și 4.5 educația alocarea va fi depășită fiind vorba de 65 de milioane pentru 39 de municipii reședință de județ.

Axa 5 - patrimoniul cultural a fost prima axă lansată, primul contract de finanțare semnat. În general suntem la 200% solicitare, această axă 5 ne-a ajutat și la dezangajare cu 36 de milioane de euro. Vorbim în general de biserici și mănăstiri care aplică procedura simplificată pentru beneficiarii privați, există solicitări în continuare de redeschidere sau de realocare de fonduri dar din păcate nu avem, nu am identificat surse pentru a putea realoca pentru patrimoniul cultural.

Domnul Mircea Bobora, Președintele Consiliului Județean Hunedoara, a menționat referitor la contractarea proiectelor depuse pe axa 5.1., având în vedere conservarea și restaurarea amfiteatrului de la Ulpia Traiana Sarmisegetuza nu ar fi trebuit să fie un subiect care să nu permită supracontractarea măcar până la 200%, mai ales că documentația, de vreo doi ani din cauza unui aviz de etapă de încadrare de la mediu. Referitor la reducerea spațiilor verzi, a parcurilor, diminuarea acestor spații s-a făcut cu avizul Ministerului Mediului în primul rând, dar rugămintea noastră ar fi să ținem cont de supracontractare măcar până la nivelul de 200% pentru vestigiile de genul acesta.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că în regiunea Vest a fost o relansare a apelului care s-a închis în septembrie 2018 și așteptăm o situație la finalizarea evaluării.

Doamna Carmen Alexandrescu, director general, Consiliul Județean Vâlcea a susținut supracontractarea până la nivelul de 200% pentru regiunea Sud-Vest Oltenia pentru că aproape jumătate din unitățile administrativ teritoriale au monumente de categoria A sau UNESCO și solicită să se supracontracteze până la 200% cel puțin în cazul regiunii, având în vedere că sunt județe cu un mare potențial turistic.

Domnul Bobora a completat că dacă Grecia ar avea Ulpia Traiana Sarmisegetuza ar exista foarte multi vizitatori din comunitatea europeană acolo.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că ar dori să se și finalizeze în această perioadă de programare pentru că este un proiect dificil.

Domnul Mircea Bobora a menționat că a colaborat cu institutul național al patrimoniului, cu universitatea din Bordeaux pentru a fi un proiect făcut cu profesionalism.

Domnul Damien Cocard a dorit să i se reamintească ce s-a spus despre combinarea măsurilor de eficiență energetică și reabilitarea patrimoniului cultural.

Luminița Zezeanu a menționat că aceasta ar fi o schemă nouă pentru care la un moment dat au fost discuții cu Jaspers ceea ce ar fi destul de dificil, iar ceea ce face și mai dificil intervenția pe clădirile de patrimoniu pentru reabilitarea termică sunt fațadele unde va fi greu să respecte și să poată să ia aviz de la Ministerul Culturii. Pe noua perioadă de programare trebuie să găsim soluții pentru reabilitarea centrelor istorice din toate orașele, să avem o schemă specială pentru aceste obiective.

Domnul Marcel Boloș a menționat că ar fi bine venită o astfel de inițiativă pentru că reabilitarea termică, nu numai pe exterior poate fi gândită ca soluție tehnică la aceste imobile patrimoniu cultural există și forma de reabilitare termică pe interior și ar salva foarte multe din imobilele care sunt patrimoniu cultural dar pentru următoarea perioadă de programare poate reușim ca să sub umbrela eficienței energetice să fie valorificate și aceste tipuri de imobile patrimoniu cultural prin soluții tehnice adaptate specificului lor.

Luminița Zezeanu a menționat că noua perioadă trebuie pregătită în paralel cu astfel de scheme și va trebui să avem o gândire completa.

Domnul Marcel Boloș a menționat că eficiența energetică oricum este ca și arie tematică în documentul comisiei europene și prin urmare crede că este încadrabilă o astfel de operațiune și binevenită pentru toate autoritățile locale care sunt interesate de salvarea imobilelor patrimoniu cultural.

Doamna Carmen Alexandrescu a făcut o propunere să se aloce o sumă mai mare pentru patrimoniu având în vedere că România totuși nu poate sta la aceeași masă cu celelalte comunități din vestul Europei care au dedicat o sumă imensă pentru reabilitarea acestor monumente, România fiind în decalaj și defavorizată în raport cu celelalte. A văzut în mod expres și s-a interesat în toate orașele cu un potențial

turistic cultural deosebit, sumele investite de Comisia Europeană au fost enorme în raport cu România aceasta este propunerea pentru următoarea perioadă.

Doamna Maria Sioliou, manager de program CE a menționat că proiectele finanțate au contribuit la dublarea numărului de turiști în acele zone; deci asta ar fi ceea ce considerăm rezultate reale la fața locului și aceasta a fost și ideea pentru care am finanțat, în actuala perioadă de programare, proiecte culturale ; acestea trebuie să fie în acord cu o strategie; deci, aceasta este prima chestiune pozitivă, în ceea ce privește rezultatele din perioada anterioară de programare, abordarea din actuala perioadă de programare, și, cel mai important, sunt foarte bucuroasă să aud că se dorește pregătirea următoarei perioade de programare; e un pic prematur pentru noi să spunem cum va arăta exact alocarea, pentru că este o chestiune națională și una de negociere; ce vreau să relievez este faptul că trebuie să pregătiți următoarea perioadă. Este de importanță capitală să evităm să vă aflați în situația în care nu există proiecte mature. Vom fi mai mult decât bucuroși să vă acordăm asistență la toate nivelurile, Obiectivul de Politică (OP) 5 "O Europă mai aproape de cetățeni", propunerea de politică pentru următoarea perioadă, este prioritatea în cadrul căreia veți putea finanța proiecte legate de patrimoniul cultural. Reitez ideea că aceste proiecte trebuie văzute într-o abordare mai largă, în cadrul unei strategii, o strategie integrată de dezvoltare a aceluia teritoriu. Sper să vedem cum putem /puteți fi mai bine pregătiți pentru următoarea perioadă de programare.

Doamna Camelia Coporan a menționat că inițial când a pornit axa de patrimoniu valoarea maximă era de 5 milioane, cu ajutorul modificării Omnibus-ului acum maximum este de 10 milioane. Trebuie să fim foarte atenți și să ne pregătim dacă vom dori și eficiența energetică pe clădirile de patrimoniu, să le combinăm un pic cu modificarea legislativă care în momentul actual nu permite audit energetic pe clădirile de patrimoniu tocmai prin prisma faptului că se poate deteriora ceea ce vrem să îmbunătățim. Trebuie foarte bine combinată interveția cu schimbarea legislației astfel încât să nu avem probleme de acest gen pentru că sunt clădiri de patrimoniu care au picturi interioare și trebuie să ne gândim foarte bine și să le corelăm astfel încât în momentul în care vom avea proiecte mature pentru următoarea perioadă de programare să fim convinși că vor fi și eligibile.

Domnul Marcel Boloș a menționat că imobilele patrimoniu cultural cele mai ales cu funcții administrative unde am avut școli, sedii de instituții publice pur și simplu au rămas neîncadrabile. Dorim să delimităm pe de o parte imobilele patrimoniu cultural cu funcții administrative care pot fi incluse în sfera asta de eficiența energetică de cele care sunt cu funcțiune de turism.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că prioritatea 5.2 este asemănătoare cu ceea ce s-a discutat anterior la 4.2, dar aici beneficiarii sunt diferiți pot fi și orașe mai mici, deci alții decât municipii reședință de județ. Aici se pare că s-au găsit soluții, s-au identificat proiecte, există competiție și au depus proiectele pentru că este pe primul venit primul servit.

Doamna Daciana Crastiu, manager de program a apreciat că axa 5 este o axă care performează bine, cu o rată bună de selecție și implementare. Pentru domeniul 5.2. a dorit să știe dacă sunt fonduri neacoperite de actualele apeluri, pentru că pe vechile apeluri nu erau cheltuite toate fondurile și discutăm despre posibilitatea realocării acestora.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că axa 6 a fost dintotdeauna a fost o axă foarte solicitată, s-a contractat și s-a supracontractat, s-a depășit 200% pentru a ne ajuta la decomitere, s-a făcut acel apel național în care s-a luat supracontractarea nu de la alte regiuni, ci de la cadastru.

Domnul Flaviu Bobora, Președinte CJ Hunedoara a menționat că e foarte bună o situație integrată și o analiză pe priorități făcută și în perspectiva timpului și pentru că am vorbit la cultură și am vorbit de repunere în circuit și trecem după aceea la turism și degeaba investim în astea două dacă drumurile județene și infrastructura rutieră nu se realizează. Ne facem și autocritica intrucat sunt proiecte la nivelul regiunii Vest unde am cam întârziat și dorința ar fi dacă se poate contracta proiectele depuse pe această axă 6 la nivelul drumurilor județene.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că la fel ca și la patrimoniu, a fost acel al doilea apel pentru drumuri județene în regiunea Vest. Există o solicitare de supracontractare, vom vedea cifrele și vom da răspuns la adresa.

Doamna Carmen Alexandrescu, director, a menționat că este împluternicită de președinții de Consiliul Județean Gorj, respectiv Vâlcea pentru a solicita identificarea unor sume pentru axa 6.1. Întrucât sunt județe care sunt un pic discriminate, nu au acces la SUERD, nu au acces la CBC și nici la autostradă. Este foarte important să identificăm surse de relansare.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că în grafice se vede mult peste alocare și nu se pune problema, mai mult nu avem de unde identifica în cadrul POR realocare de surse pentru axa 6, ba mai mult axa 6 nu a reușit să atingă indicatorii de performanță și 6% din alocarea axei 6 va pleca de aici.

Domnul Gabriel Friptu, director general adjunct MFE, a menționat că e o discuție veche și din păcate se pare că nu prea se înțelege Acordul de Parteneriat este un document agreat între două părți, această discuție pe sumele alocate pe drumurile județene, care întradevăr este o nevoie evidentă în România, a avut extrem de multe comentarii din partea Comisiei Europene, serviciile integrate nu numai DG Regio, pentru simplul fapt că dezvoltarea regională nu înseamnă neapărat drumuri. Transformarea Programului Regional într-o formă locală a unui program de infrastructură de transporturi nu s-a agreat la acel moment. Am încercat știți foarte bine s-au făcut presiuni la absolut toate nivelele presiuni în sensul corect al cuvântului, cu argumente, dar din păcate dacă continuăm să avem aceeași abordare cel puțin pe acest program este aproape imposibil.

Doamna Iva Gailly, manager de program CE a precizat că în ultima modificare s-a introdus posibilitatea unei investiții privind transportul de călători pe apă în Delta Dunării și a întrebat care este stadiul pregătirii proiectului și dacă vom reuși să-l implementăm până la sfârșitul anului 2023.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că va dura destul de mult pentru că au nevoie de un studiu de oportunitate și planul de mobilitate pentru întreaga Deltă. Au început să lucreze la caietul de sarcini pentru planul de mobilitate, în paralel se discută cu Ministerul Transporturilor pentru a identifica eventuale modificări legislative. Regulamentul 1370 stipulează faptul că se aplică acest regulament și pentru transportul pe apă în condițiile legislației naționale, de aceea au început discuții cu Ministerul Transporturilor să identificăm eventuale modificări legislative. Consiliul Județean lucrează la caietul de sarcini pentru planul de mobilitate urbană, a avut loc și o întâlnire cu JASPERS, dar nu poate să se apuce de studiul de fezabilitate fără a avea planul de mobilitate.

Doamna Daciana Crastiu, manager de program CE, a întrebat dincolo de proiectele alternative, câte proiecte sunt contractate sau implementate pentru că ar dori să știe care sunt previziunile pentru acest an.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că toate contractele de finanțare s-au semnat până în decembrie 2017 pe apelurile inițiale, după aceea s-a relansat un apel pentru Sud Muntenia și Vest. Acestea sunt azi în precontractare pentru cele două regiuni, unii au lansat achiziție de proiect tehnic și lucrări, alții au preferat să lanseze achiziții separat proiect tehnic și urmează să lanseze achiziția de lucrări. Există proiecte care stau de 1 an în licitație, în 2019 sperăm să semneze contractele de lucrări. Unele dintre ele au reușit să semneze contracte de lucrări, în 2017 de exemplu avem un proiect la Bistrița Năsăud care a venit cu cereri de rambursare și în 2018. Începutul este mai greu întotdeauna până la semnarea contractelor de lucrări deci în 2019 vor veni cheltuieli și pe drumuri județene.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că axa 7 -turism este acoperită de proiecte. Ghidul pe ITI Delta Dunării a fost prelungit cu 60 de zile, pentru că principala problemă este avizul de mediu fiind o zonă specială, mai greu de obținut. S-au depus solicitările la Agențiile de Mediu dar încă sunt așteptate, din această cauză nu avem încă proiectele pe ITI depuse.

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale este cea mai complexă și complicată și modificată axă, dar care și-a atins indicatorii de performanță și asta datorită proiectelor alternative, este una din puținele axe la care vom putea realoca fonduri de la axele la care nu s-au atins indicatorii. Deci este un punct bun pe care proiectele alternative l-au generat astfel încât putem să realocăm mai mulți bani pentru sănătate. Axa prioritară 8 a contribuit cu 131 de milioane în anul 2018 la dezangajare, din care 107 milioane euro sunt proiectele în parteneriat cu Ministerul Sănătății, cu autoritățile publice locale și spitalele au fost unele dintre cele

mai complexe proiecte și complicate și diferența de aproximativ 30 de milioane este dată de proiectele de la ambulanțe. A menționat că nu va fi afectată alocarea inițială pe fiecare regiune, se vor contracta proiectele depuse pe unități de primiri urgențe și ambulatorii pe apelurile normale în limitele fiecărei regiuni, alternativele au fost contractate din supracontractare.

Domnul Marcel Boloș a întrebat dacă la axa la care se va realoca rezerva de performanță există perspectiva supracontractării de 200% sau se va ajunge în situația în care se va lansa un nou apel de proiecte.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că trebuie să contractăm ceea ce este depus, nu lansăm un apel pe o sumă probabil reziduală pentru a da speranța. Intrucat vom avea aceeași problemă: se depun proiecte, se fac cheltuieli pentru studiile de fezabilitate și în final noi putem finanța doar o mică parte. Se va realoca acolo unde sunt proiecte deja depuse pentru a fi contractate.

Doamna Zezeanu a menționat că s-a relansat ghidul pentru copii și nu vom realoca bani de la social la sănătate. Există posibilitatea să realocăm rezerva de performanță de la axa 6 mai puțin performantă la axa 8 pe sănătate.

Domnul Konstantinos Niafas consideră că progresul implementării acestei axe este încurajator și ia notă, în mod pozitiv, de rezultatul supracontractării proiectelor alternative; proiectele din apelurile obișnuite nu vor fi "penalizate", vor fi bani suficienți pentru proiectele evaluate și contractate în această axă . A solicitat clarificari privind proiectul din Tulcea, respectiv spitalul județean.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că ghidul pentru spitalul de la Tulcea este în consultare, studiul de fezabilitate a fost recepționat, în perioada următoare trebuie să se ia avizele necesare și speră ca în luna aprilie să se depună proiectul.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că pe apelurile de copii s-au depus doar 9 proiecte, s-a reanalizat ghidul împreună cu Agenția de Protecție a Copilului și s-a modificat programul prin includerea posibilității de a construi centrele respective. Speră ca de data aceasta să avem proiecte și alocarea să fie acoperită. Nu s-a discutat vreodată realocarea fondurilor pentru alte intervenții, doar am încercat să îmbunătățim ceea ce se poate îmbunătăți.

Doamna Angela Achiței, Președinte, Fundația Alături de Voi a întrebat dacă se ia în considerare să includem ca și aplicant principal ONG-urile furnizoare de servicii sociale pentru că ar putea veni cu servicii complementare.

Doamna Luiza Radu a menționat că întreg procesul de dezinstituționalizare are la bază procedurile elaborate de autoritățile naționale în domeniu. DGASPC-urile sunt principalul coordonator al acestui proces. Am încuraja ONG-urile să fie parteneri în acest proces, dar în condițiile în care toate aceste infrastructuri aparțin autorităților publice locale, vor fi construite pe terenuri care aparțin APL-urilor, DGASPC are conform legislației în continuare sarcina de implementare a acestor măsuri. Este

practic imposibil să fiți cumva lider de parteneriat; suntem de acord că implicarea dumneavoastră în cadrul procesului este importantă și relevantă de aceea de fiecare dată și la toate discuțiile pe care le-am avut, inclusiv în pregătirea acestor proiecte, am acceptat ca DGASPC să vină la discuții cu acele ONG-uri care vor fi parte din proiect pentru a înțelege foarte clar care vor fi etapele care vor fi realizate și care este rolul fiecărui partener în acest proces.

Doamna Angela Achiței a menționat că face parte dintr-o federație a furnizorilor de servicii sociale din zona ONG-urilor, sunt 36 de ONG-uri și problema ridicată de acești furnizori este faptul că deși au și ei teren pe care ar putea să construiască locuințe protejate moderat pentru persoane cu dizabilități și să scoată din centrele de plasament lângă centrele de zi care funcționează deja exact problema proprietăți acestor terenuri pentru că sunt private nu pot să le dea eligibilitatea de a veni parteneri pe proiect. Și atunci ar rezolva situația în care și aceste ONG-uri ar putea veni cu infrastructură și ar putea crea servicii suplimentare pentru dezinstituționalizare.

Doamna Luiza Radu a menționat că în cadrul acestor apeluri se solicită drept de proprietate publică tocmai pentru a evita ca ulterior în cazul în care ONG-ul respectiv nu mai poate finanța acele lucrări, să nu ajungem în situația în care să închidem acele centre, mai ales că este un domeniu atât de sensibil și care va fi urmărit în continuare. După cum știți proiectul nu se finalizează în momentul în care am încheiat contractul din punct de vedere tehnic, am construit clădirea; 5 ani de zile după aceea sunt organisme intermediare care urmăresc că proiectul funcționează

Domnul Konstantinos Niafas a menționat că acest apel reînnoit (al doilea apel) ar trebui să producă mai multe rezultate decât primul, dezinstituționalizarea este un domeniu important pentru serviciile sociale; suntem foarte bucuroși pentru că ați spus că nici un ban nu va fi pierdut în această perioadă de programare și, dacă va fi necesar, vom continua investițiile în acest domeniu, până la finalizarea procesului de dezinstituționalizare în următoarea perioadă de programare; s-au făcut pași importanți în România din 2007 așa dori să subliniez faptul că acest apel finanțează investiții de infrastructuri protejate de dimensiuni mici (apartamente/căsuțe protejate), dar aceasta nu e singura soluție, și considerăm că soluția cea mai adecvată necesită focusul, în principal, pe copii și pe familiile acestora, și, în acest sens, înțelegem că există o evaluare atentă a fiecărui copil, provenit dintr-un centru care se va închide, sperăm, în mod coordonat, cu ajutorul DGASPC, cu măsuri complementare finanțabile din POCU, pentru că numai combinația dintre aceste două tipuri de măsuri va furniza un rezultat satisfăcător pentru întreaga procedură.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că axa prioritară 9 CLLD este axa pentru comunități defavorizate, a fost necesară selectarea strategiilor în decembrie 2017, au fost numeroase întâlniri AMPOR, AMPOCU pentru a fi coordonate proiectele speră ca în februarie 2019 să înceapă depunerea proiectelor, selecția și să înceapă implementarea. Este o axă destul de complexă, a fost greu în contextul anului 2018

AMPOCU si AMPOR au avut dificultăți cu decomiterea, dar în 2019 sperăm atât axa 1 cât și axa 9 să înceapă să producă efecte.

Domnul Konstantinos Niafas a precizat că este o axă foarte importantă pentru incluziunea socială. Este primul exercițiu CLLD, suntem conștienți că a existat – corecți-mă, dacă greșesc - o coaliție a GAL-urilor, cu care ați discutat; această chestiune a fost un subiect de discuție la CMPOR-ul din mai 2018; trebuie să analizăm în ce măsură proiectele ce vor fi depuse vor acoperi întreaga alocare, având în vedere că, administrativ, există slăbiciuni la nivelul comunităților; două comentarii: 1. Sunteți convinși că există suficientă asistență la nivel local, pentru a se depune proiecte de mature și de calitate și 2. Există soluții de rezervă dacă se constată că proiectele depuse vor fi sub pragul cuantumului alocării?

Doamna Luiza Radu a menționat că a avut foarte multe discuții în cadrul GAL-urilor din CLLD referitor la modul în care se vor desfășura apelurile de proiecte la nivel local și vor asigura sprijinul pentru beneficiari. Ultima întâlnire a fost la sfârșitul lunii ianuarie pentru a clarifica care este rolul lor în acest proces, știm că prin cofinanțarea complementară care se asigură de la POCU aceste costuri de animare și de funcționare /sprijin pentru beneficiari sunt eligibile și se acordă. A existat această întârziere în lansarea și implementarea axei pentru că am vrut să ne asigurăm că, având în vedere că este un mecanism nou, punem la dispoziția beneficiarilor de finanțare cât și a celor implicați la evaluarea preimară la nivel local toate instrumentele și informațiile astfel încât să ne ușurăm activitatea. Referitor la alocarea financiară sau modul în care contractele sau tipurile de proiecte vor acoperi alocarea, nu credem că vor rămâne sume disponibile din POR, ba mai mult selecția strategiilor a avut loc luând în considerare supracontractarea la nivelul axei prioritare.

Pentru Axa prioritară 10 - infrastructura educațională, doamna Luminița Zezeanu a menționat că sunt regiuni unde s-a ajuns și la 1000%, per total POR valoarea proiectelor depuse este de 500 % ca urmare va fi foarte greu să găsim resurse pentru a finanța toate proiectele depuse.

Domnul Stelian BRAD, reprezentant al mediului academic, regiunea Nord-Vest a accentuat faptul că de data aceasta, indiferent de regiune, constatăm un element de criză, o rămânere în urmă și consideră că acest interes foarte mare mai ales în zona de licee tehnice și școli profesionale ar trebui să aibă un anumit grad de soluționare. Ceea ce ar trebui să căutăm măcar un anumit nivel de supracontractare 150 %, 200 % cred că este o mare responsabilitate pentru toți să găsim o soluție pe această componentă.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că se încearcă supracontractarea, dar atât cât permite legea, avem o alocare de 300 milioane eur, o iar valoarea proiectelor depuse este de 1,3 miliarde euro.

Domnul Profesor Gheorghe Popovici, reprezentant al mediului academic, regiunea Vest a menționat că este nevoie să ajungem la concluzia că educația de azi înseamnă

existența noastră în viitor. Dacă suntem convinși de aceasta pentru viitoarea perioadă de programare 2021-2027 pentru a soluționa aspectele care se regasesc la nivelul oraselor mici care nu generează studenți. E nevoie să înțelegem că generația de astăzi vrea altfel de educație față de ceea ce am avut-o noi și acest lucru implică o dotare, o investiție care nu se vede în rezultate astăzi dar sigur pentru viitor va fi.

Doamna Camelia Coporan a menționat că se cunoaște câtă nevoie este pentru susținerea domeniului educației în România, suntem absolut conștienți că avem nevoie de o suplimentare, în acest moment se analizează situația să vedem ce putem face în vederea suplimentării fondurilor pentru educație.

Doamna Luminița Mihailov, director general ADR Sud Est a menționat că în regiunea Sud-Est pe alocarea inițială pentru educația școlară se pot finanța doar 8 proiecte menționând că discută de orașele mici și zona rurală, chiar și orașe mari pentru că ele nu puteau depune pe axa 4. Propune alocarea economiei pe care o are certă la grădinițe către școli și în acest fel ar mai putea finanța încă 8 proiecte, ar dubla practic numărul de școli pe care le-ar putea finanța. Acum înțelege că trebuie hotărâri de CDR pentru aceste modificări, pentru că grădinițele nu îndeplinesc condițiile ca să depună și atunci propune suplimentarea celor 10 milioane de euro cu încă 5 care ar rămâne de la grădinițe și, în măsura în care se găsesc resurse și înțelegere la Ministerul de Finanțe, să supracontractăm cel puțin 200%; au proiecte evaluate și cerința pentru educație este de peste 400%. Insistă pentru axa 10 să se găsească măcar 200% resurse.

Doamna Camelia Coporan a menționat că situația este aceeași pentru toată țara și nu numai pe regiunea Sud-Est, iar referitor la hotărârea de CDR este normal să se solicite pentru că și AM să aibă justificare pentru mutarea unor bani de la un domeniu la altul, mai ales că este în cadrul aceleiași axe.

Domnul Simion Crețu a menționat că școlile speciale sunt sub autoritatea Consiliului Județean. În ghidul inițial pe 10.1 au fost omise, în momentul în care s-a completat cu acest beneficiar, era acoperită depunerea. Câteva Consilii Județene din regiunea Centru au intenția de a depune și au tot fost pe lista de așteptare. Sunt mesagerul lor și rugămintea a fost să ridic această problemă în CMPOR. Personal nu vede soluția însă aici, pentru că suntem mai mulți să vedem ce se poate face.

Domnul Sorin Maxim a menționat că sumele alocate au o limită și nevoile sunt foarte mari, dar ar vrea ca această problemă să se vadă din alt punct de vedere. Totuși MDRAP este un minister de planificare și integrator de politici și acest lucru ar trebui să aibă o dinamică mai largă și discuția trebuie dusă la un nivel mai înalt, profitând și de faptul că avem un ministru de la finanțe unde să fie implicat și ministerul educației pentru că nu putem face dezvoltare durabilă și cercetare și inovare dacă nu avem în educație realinierea standardelor. Discuția trebuie dusă în altă zonă unde să găsim resurse pentru că comparativ cu drumurile suma a fost foarte mică de la început.

Domnul Damien Cocard a solicitat informații privind distribuția fondurilor pe axa de educație, Doamna Luminița Zezeanu precizând că sunt apeluri pe fiecare nivel educațional și informațiile au fost furnizate deja CE.

În ceea ce privește Axa prioritară 11 – cadastru, dna Luminița Zezeanu a precizat că este un proiect care a fost contractat anul trecut întreaga alocare, aprobarea tacită a Comisiei în ianuarie 2019, anul trecut au și fost depuse 2 cereri de rambursare, valoarea decontată fiind de 13 milioane de euro, sunt în curs de lansare unele loturi pentru achiziția de servicii de cadastru și altele au contracte de servicii pentru cadastrare.

Doamna Maria Sioilou, reprezentant DG REGIO a precizat că proiectul a fost aprobat în data de 10 ianuarie. A apreciat că s-au putut depăși anumite probleme întâmpinate în perioada transmiterii proiectului de cadastru. Este un proiect bine pregătit, realizat cu sprijinul Jaspers și cu activități făcute anterior de Banca Mondială. Este un proiect atipic pentru CE, până acum am mai finanțat un astfel de proiect doar în Grecia. Are speranța că al dvs. va fi implementat mai rapid decât cel din Grecia și așteptăm mai multe cereri de plată în acest an. Ar fi bine să avem un calendar al activităților, pentru cadastru, pentru că este un proiect major, și ar fi bine să vedem cum se implementează, cum se generează cheltuielile și plățile. Este important să menționez faptul că pe parcursul pregătirii proiectului a beneficiat de sprijinul Transparency International, pentru partea de achiziții. Din punctul nostru de vedere, acesta este un element pozitiv.

Axa 12 - Asistență Tehnică - Doamna Luminița Zezeanu a precizat că avem contractele de finanțare pentru OI și decizia de finanțare pentru AM, majoritatea ADR-urilor vor finaliza la sfârșitul anului 2019 practic alocarea inițială, iar contractele de finanțare se termină în decembrie 2019. Pentru 2020 și 2021 vor fi necesare noi contracte de finanțate pentru ca sistemul de management și control să funcționeze.

Domnul Sorin Maxim a menționat că se cunosc sursele și sunt temeri vis-a-vis de următorul contract. Ar dori să știe dacă sursa de finanțare este identificată pentru că toate ADR-urile au dovedit că sunt parteneri viabili și au dezvoltat capacități care au răspuns tuturor cerințelor pe care sistemul le-a avut nevoie. ADR-urile sunt un furnizor de competență la nivel regional și cea mai mare resursă pe care noi o avem în bugetul ADR este din această asistență. Dorește să știe dacă este identificată sursa și la ce nivel pentru că la nivel de an 2021 ar trebui deja identificat ca acoperire cu resurse pentru că viitorul cadru financiar, va avea niște modificări destul de stricte vis-a-vis de plăți în sensul că plata se va face procentual din valoarea plăților efectuate la beneficiar ceea ce este o mare presiune pe ADR mai ales la începutul programului unde va trebui asigurată finanțarea și în al doilea rând procentul va fi diminuat. Discutăm de un procent mai mic, iar anvelopa nu va fi așa de mare încât acest procent să fie în valoare netă absolută mai mare.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că funcționarea sistemului înseamnă identificarea acestor surse pt funcționarea ADR-urilor, recunoaște că tot timpul am mers ca o echipă. Dacă AM-ul mai are în spate bugetul de stat fiind o instituție publică, ADR-urile nu au altă sursă, probabil AT reprezintă 80-90% din venituri, astfel încât va fi o prioritate pentru POR în a găsi surse pentru finanțarea ADR-urilor pentru 2020-2022 cel puțin. Noul program merge pe regula n+2, deci practic din această experiență pe care am avut-o în 2018, noul program va produce cheltuieli numai după 2023, din acest program 2014-2020 va trebui să asigurăm surse pentru continuarea activității ADR-urilor.

Domnul Marcel Boloș a apreciat discuția spre găsirea unor soluții, iar pentru 2022 a propus să se aibă în vedere o rezervă, întrucât se schimbă condițiile de finanțare pentru asistența tehnică și acest lucru fiind cotă procentuală din plățile efectuate, acest lucru nu ar fi lipsit de interes pentru ADR să existe această rezervă.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat ca pentru 2022 vom asigura resursele din acest program, să putem acoperi costurile salariale din cadrul ADR-urilor, pentru că nu ne permitem să pierdem oameni, eligibilitatea cheltuielilor este până în 2023 și nu crede că va fi o problemă să decontăm cheltuielile de funcționare mai ales că în 2022 va fi o mare pondere pentru activitatea din 2014-2020, cheltuieli pe teren, și nu va fi o problema sa fie eligibile.

Axa 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii - Doamna Luminița Zezeanu a precizat că axa 13 este similara axei 10, există o solicitare foarte mare 400 % fata de alocare. Axa s-a creat în 2017, mai tarziu printr-un schimb cu AMPOIM de fonduri s-au identificat 200 milioane euro care astazi s-au dovedit insuficienti.

Domnul Marcel Bolos a menționat că această axă este șansa pe care orașele mici au avut-o pentru regenerare urbană, dar dacă nu exista schimb de fonduri poate că supracontractarea sa se deblocheze și să fie până la 200% prevazută în ordonanță si in urma succesului avut.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că analizează orice propunere, însă POIM nu intra anul acesta in discutie.

Domnul Simion Cretu a menționat că autoritatile au bugete mici si sunt depuse foarte multe proiecte. Este o nevoie - orașele mici au mai multe probleme decat majoritatea comunelor, cu infrastructura de zici ca sunt ruine. Trebuie să găsim fonduri să rezolvăm problema orașelor mici care asigură probleme de sănătate, acolo este un spital, o școală.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că realocările de fonduri între programe este posibilă, numai că justificarea pe care va trebui să o accepte și partenerul nostru (CE) care este printre altele finanțatorul, nu are o justificare de tipul știți eu pierd bani de pe un program și îi mut pe alt program. Trebuie identificată nevoia pentru care ar fi mai util din perspectiva obiectivelor tematice stabilite prin regulamente să distribu

banii. Să nu uităm că sumele din FEDR pe POIM nu sunt spectaculoase, iar din Fond de Coeziune nu putem să mutăm către FEDR. Evident că trebuie analizat pachetul complet pe programe, și ulterior trebuie analizat și propus un dialog informal cu Comisia Europeană pentru a nu crea dispute inutile.

Doamna Maria Sioliou a apreciat aspectele pozitive, dar a evidențiat faptul că trebuie generate și cheltuieli la nivelul proiectelor.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că primele contracte de finanțare au fost încheiate în decembrie 2018 pentru a atinge cadrul de performanță, avem ca și indicatori încheierea a 13 contracte de finanțare semnate. Acestea nu au venit cu cheltuieli alternative, sunt proiecte noi la stadiul de SF. Din negocierea cu Comisia a reieșit ca 50% dintr-un proiect este parte de social la modul general, iar 50% partea de infrastructură gen străzi, ca urmare ne așteptăm ca majoritatea să aibă 2 achiziții care vor fi sub pragul de licitație și sperăm ca ele să producă cheltuieli în anul 2019,. Problema se pune că pe total țară suntem la 400%, am avut 200 milioane FEDR, iar solicitatul este peste 800 milioane FEDR.

Doamna Maria Sioliou a menționat că s-a notat faptul ca orasele mici au nevoi, dar acum este timpul sa ne cocentram pe implementare si pe calitate, pe rezultate, pentru ca am auzit referiri cu privire la modificari.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că axa 14 a fost creată în anul 2018 pentru a putea crește procentul de FEDR pentru axa prioritară 8 de la 50 % la 70 %, spitalele regionale având alocare separată în program 150 milioane FEDR și 150 milioane buget de stat. Acesta a fost motivul principal pentru care s-a creat o axă separată pentru spitale regionale. AM a primit de la Ministerul Sanatatii cele 3 studii de fezabilitate realizate cu ajutorul BEI; MS trebuie să facă demersurile necesare pentru a intra în Comitetul Interministerial fiind proiecte peste 30 milioane de euro. Se discută deja aplicațiile de finanțare cu JASPERS și Ministerul Sănătății, avem în continuare sprijinul BEI pentru pregătirea acestor proiecte.

Domnul Konstantinos Nifas a apreciat prezentarea, acestea sunt proiecte mari, foarte importante pentru sectorul medical/de sanatate din Romania, si exista un mare interes al autoritatilor si al CE ca sa reuseasca. Trebuie sa analizam foarte atent, sa vedem toate pre-conditiile, pentru a avea aplicatii de succes, pentru ca acestea sunt proiecte majore. Trebuie sa studiem foarte atent aspectele legate de schema de finantare, sa analizam in amanunt zona de reglementari si aspecte legale, ca sa ne asiguram ca aceste investitii uriasse vor fi realizate intr-un mod viabil financiar, si in acelasi timp sa vedem ca sunt atinse obiectivele din Strategia Nationala de Sanatate si obiectivele proprii ale POR, privind inversarea piramidei serviciilor in sectorul medical, in legatura cu numarul paturilor in spitale. Am notat progresele inregistrate, in zona realizarii SF-urilor, intelegem ca unele sunt mai avansate ca altele, sunt probleme in zona de avize si aprobari, intelegem ca Unitatea de Implementare a Proiectului este functionala si lucreaza, si echipa de la MS a fost intarita, ceea ce este

un fapt pozitiv, fiindcă trebuie să avem o asumare la nivel național, și credem că MS este potrivit. Care este stadiul realizării Planurilor Regionale de sănătate ?

Doamna Luminița Zezeanu a menționat că sunt avansate ar urma aprobarea lor în luna aprilie. Cheltuieli certificate în 2018 au fost de 1,12 miliarde euro din care FEDR 876 milioane euro și putem vedea cu cât au contribuit proiectele alternative la atingerea țintei, 256 milioane euro provin din aceste proiecte alternative indiferent ca a fost vorba de spitale sau de drumuri județene pe fiecare axă, 250 milioane este POIMM care anterior a fost un program separat a fost ulterior introdus ca axă prioritară în POR pentru a ne ajuta la decommitere, s-au realocat fonduri dar tot din alt instrument financiar și s-a ajuns la suma de 500 milioane de euro, s-au realizat prin tot ceea ce s-a întâmplat în anul 2018 modificarea de program, a apreciat ajutorul acordat de Comisia Europeană pentru a depăși această situație, care la începutul anului 2018 nu credeam că este realizabilă, dar s-a realizat dar cu acele eforturi care au fost considerabile și din partea beneficiarilor și a mulțumit OI-urilor și beneficiarilor care au avut încredere.

În continuare este prezentată contribuția la evitarea decommiterii mai detaliat pe fiecare axă, dar și modul în care indicatorii au contribuit la realizarea cadrului de performanță. Axele care au șansa să își atingă ținta sunt patrimoniu cultural, infrastructura socială, axa, 13. Regula generală este că se vor realoca sume de la axele care au performat la axele care nu au performat, acel 6% îl transferăm de la o axă la alta. Acest lucru se va întâmpla la jumătatea anului 2019 după ce vom discuta și cu Comisia fiind necesară chiar modificarea de program, ținta pentru anul 2019.

Doamna Iva Gailly a vorbit despre acest proces, pentru că sunt o multime de bani de mutat, de la multe axe care nu au functionat, la alte axe care au functionat. Înțeleg că și în cadrul axelor care nu au performat sunt un număr de proiecte, și acesta este un aspect frustrant; pentru noi va fi un exercițiu foarte. Raportele Anuale de Implementare ar fi bine să le primim pe toate odată, pentru a emite deciziile, nu un raport la început de iunie, unul la mijloc și unul la sfârșit, pentru că am avea mai puțin de 2 luni pentru a emite deciziile și să avem o privire de ansamblu asupra tuturor celor trei programe.

Doamna Luminița Zezeanu a precizat că vor avea loc discuții înainte de a transmite oficial, axele care nu și-au îndeplinit indicatorii sunt prezentate, iar pentru axele la care s-au atins indicatorii preferă să le analizeze împreună cu CE înainte de a discuta realocarea de fonduri, de exemplu axa 2. Analiza va fi mai detaliată pentru acele axe pentru care noi spunem că s-au atins indicatorii.

4. Prezentare privind implementarea instrumentelor financiare utilizate în cadrul Programului Operațional Regional - Equity Fund și Inițiativa pentru IMM-uri (axe prioritare 2 și 15)

Doamna Ioana Morar, Director FEI a menționat că inițiativa pentru IMM-uri, este un instrument financiar la nivelul UE, practic UE permite statelor membre să contribuie

la un instrument financiar al cărui design este în regulament, România a optat să contribuie inițial cu 100 milioane de euro la acest proiect, resurse care sunt puse împreună și cu resursele FEI, resursele Comisiei și ale BEI, etc. Noi suntem interfața între toți acești contribuitori și bănci, noi selectăm bănci care ulterior dau împrumuturi către IMM-uri în condiții destul de avantajoase. Noi adunăm creditorii la un loc, adunăm resursele și le distribuim între intermediari financiari. Statul membru este motorul și el pornește tot acest proces însă și ceilalți contribuitori au resurse importante. În prezentare veți găsi o analiză a portofoliului, băncile acordă aceste împrumuturi care sunt garantate de garanția FEI care are la bază toți acești contribuitori pe care i-am enumerat, împrumuturile fiind în euro și în Ron. Fiecare slide are o analiză atât pe portofoliul de Ron cât și pe portofoliul de euro în care puteți să vedeți sumele generate până acum, care sunt condițiile, care este rata medie de dobândă atât cât și regiunile care sunt finanțate din portofoliu, important de menționat că nu avem o alocare inițială pe regiuni și ce vedeți dumneavoastră în grafic urmează trendul pieței respectiv băncile pot să finanțeze orice oriunde este strict de cererea de pe piață. Proiectul merge foarte bine acum la nivel agregat în septembrie suntem la 66% dar neoficial pot să vă confirm că suntem undeva la 75% la sfârșit de decembrie și ca urmare și băncile au intervenit și avem resurse suplimentare încă 150 de milioane euro. Pe slideurile inițiale pe portofoliu de RON și de euro se văd alocările către intermediari financiari care sunt niște alocări pe pași respectiv noi le punem la dispoziție o sumă inițială foarte mare și le spunem că ei pot să folosească doar un anumit procent din acea sumă iar pe parcurs în funcție de performanța lor le mărim suma sau nu le mărim suma depinde și de care banca are o performanță mai ridicată. Să ne axăm și pe activitățile de marketing noi când am lansat inițiativa împreună cu statul membru cu comisia și cu grupul BEI am organizat o serie de conferință de presă la care au participat toate părțile implicate și acum că avem resurse suplimentare ne am dori să repetăm acest exercițiu tocmai pentru că să ne asigurăm că succesul acestei inițiative este marketat cât mai bine de fiecare bancă dar au și obligația de a face un marketing destul de intens și să comunice beneficiarilor că resursele oricât sunt ele de mari sunt limitate noi ne adresăm întregii țări și cu cât o bancă investește mai mult în marketing cu atât așteptările sunt tot mai mari și este foarte neplăcut pentru toată lumea să meargă un potențial beneficiar să ceară un împrumut sub inițiativa pentru IMM și să constate că de fapt resursele s-au terminat. Eu aș vrea să vă asigur că atât noi cât și băncile depunem toate eforturile pentru a face o publicitate așa cum se cuvine. Găsiți afară niște broșuri despre inițiativa pentru IMM în România unde veți găsi toate băncile și toate sumele de asemenea avem și o broșură care se numește Fondul European pentru Investiții în România și acolo puteți să vedeți că avem o activitate destul de ridicată România fiind țara noastră preferată și în plus față de asta acum urmează să filmăm un mic video de câteva minute cu un beneficiar un IMM care a beneficiat de un împrumut. Acest video eu sper să îl arăt la următorul CM. Dacă vreți să aflați mai multe povești de succes vă invit să vizitați site-ul eif4sms unde puteți să vedeți pe fiecare țară și pe fiecare proiect pe cine finanțăm și cu ce volume. Unul din studiile de caz este IMM un numit Barleta ei produc ambalaje în special ambalaje ecologice activează în industria

de prelucrare au luat un împrumut de la Raiffeisen pentru a dezvolta activitatea curentă și a se extinde deci practic ei au luat ajut un credit de investiții cât și un credit de pentru fond de rulment sau capital de lucru este permis sub inițiativa pentru IMM, practic orice sprijină IMM-urile inclusiv activitatea lor curentă și consolidarea lor și extinderea pe piață este de bine. Scopul finanțării a fost achiziția de utilaje și diversificarea de produse. Acum să vorbim de bani prima coloană va arată structura acestui instrument financiar așa cum a fost ea la bun început. Practic avem contribuția statului membru contribuția din FEDR aceia sunt primii 100 de milioane contribuți de România deasupra lor se adaugă două milioane de euro contribuție de către Comisia Europeană prin Orizont 2020 deasupra lor 40 de milioane FEI și încă 200 de milioane de la BEI. Toți banii aceștia formează o garanție de aproximativ 327 de milioane euro. Această garanție globală pe portofoliu are scopul de a garanta un portofoliu de aproximativ 544 milioane euro, în practică cei 100 de milioane contribuți de către statul membru noi putem să sprijinim economia prin bănci și băncile pot acorda împrumuturi în valoare de 544 de milioane de euro, acești bani sunt parțial garantați prin contribuțiile tuturor acestor actori, efectul pozitiv în economie este destul de ridicat și utilizare foarte eficientă a resurselor dacă din 100 de milioane noi creem în economie 544 milioane. Cei 100 de milioane ai statului membru și restul ceilalți contributory. anul trecut a fost un an foarte pozitiv și pentru noi și pentru piață și cu ocazia asta nu am avut o colaborare foarte bună și cu comisia și cu statul membru prin care am ajutat am majorat alocarea la instrumentul financiar de la 100 la 250 de milioane de euro practic statul membru a mai alocat încă 150 de milioane la euro la inițiativă. Ca structură agregate cu încă 150 de milioane în plus de la statul român ajungem la o garanție care crește de la 327 la 827. Această garanție ajunge să determine un impact pozitiv în economie la nivel de miliarde 1,4 deci un impact sesizabil și foarte așteptat de către bănci și de către beneficiari noi anul trecut am negociat contractul de finanțare care să reflecte această majorare cu statul membru iar acum în momentul de față am terminat negocierile pentru așa numitul acord Inter creditor. Există un contract separat prin care noi agreeam cu toate părțile inclusiv cu statul membru și cu comisia, BEI și FEI aranjamentele dintre noi și momentan acest acord este la comisie la consultarea Inter servicii sperăm că această consultare să se finalizeze între o lună și o săptămână pentru eliberarea deciziei și în momentul în care sa semnat acest intercreditor agreement noi avem deja totul pregătit și putem semna majorarea cu băncile care au un anumit pipeline au cereri continue și trebuie să refuze clienții tocmai pentru a nu solicita prea mult structura existentă. Deci în momentul în care vom putea să majorăm alocările băncilor să reîncepem creditarea în forță. Deci se originează împrumuturi noi, dacă ținem cont că noi am semnat cu toate părțile în octombrie 2016, s-a lansat proiectul am selectat intermediarii financiari și să zicem că creditarea a început în mai 2017. Intr-un an și jumătate noi de la zero am ajuns să generăm un portofoliu de credite de aproximativ 400 de milioane de euro și sperăm să o ținem tot așa până la sfârșit cu această ocazie vreau să mulțumesc autorității de management și Comisiei pentru că au fost partenerii foarte buni și sperăm să continuăm la fel. Mai avem încă un instrument financiar care provine din axa 2 despre care știți deja, equity spre deosebire de

prezentarea de data trecută între timp au fost selectați intermediari sunt 2, toate fondurile disponibile au fost deja alocate fondurile au fost suplimentate și de resursele BEI și FEI și acum sunt într-un stadiu incipient pentru a putea transpune în economie contribuția luată. Nu a arătat un studiu de caz pentru că el nu există și pe acest instrument de risc a rugat ca întrebările să fie direcționate către doamna Camelia Drăgoi prin email.

Domnul Ciprian Morcan, AMCOR a menționat că inițiativa pentru IMM-uri își arată rezultatele și a dorit să știe dacă sunt suficiente garanții ca aceste instrumente nu înseamnă de fapt refinanțarea unor credite existente în portofoliu băncilor iar a doua întrebare dacă între adevăr există și o comunicare din partea băncilor selectate că în spate sunt de fapt bani europeni bani publici pentru a-și cunoaște clientul final fără a își asuma singur de fapt acest beneficiu de portofoliu în fața clienților.

Doamna Ioana Morar a menționat legat de garanțiile că nu se refinanțează alte împrumuturi, că are obligația când încheie cu fiecare intermediar financiar un contract contractul este legea părților la fel cum legislația ne spune că nu avem voie să furăm la fel și contractul ne spune că nu avem voie să facem refinanțări. E drept acest risc există întotdeauna există riscul ca cineva să fraudeze noi avem mecanisme care previn cât se poate odată contractuale cât și fizice noi facem la fiecare trimestru o evaluare a împrumuturilor desk și se fac inclusiv vizite de monitorizare noi preluăm atribuțiile unei autorități de audit locale și mergem la fiecare intermediar financiar selectăm un anumit număr de dosare și analizăm să vedem exact ce s-a finanțat deci dacă cumulăm prevederile contractuale și discuțiile foarte serioase cu băncile pe tema asta cu vizitele făcute la domiciliu mai mult decât atât nu știu exact ce am putea face momentan nu e ca și cum în perioada trecută de programare când pe programul JEREMY sau sesizat nereguli au fost și controale de la auditor și nu au fost probleme. Impresia generală băncile din România chiar sunt foarte stricte cu condițiile. Noi primim zi de zi întrebări Cum se interpretează această regulă, există riscul ca eu să încalc vreo regulă din contract ele sunt destul de stricte nu pot să vă promit că nu vor exista nereguli însă asta nu am cum să controlez dar noi am luat toate demersurile necesare pentru a preveni în orice caz dacă se constată că a existat o neregulă în orice stat consecința este următoarea acel împrumut este scos din portofoliu banca are atât obligație cât și drept să genereze un anumit număr sau un anumit volum de împrumuturi vă dați seama este dezinteresul băncii să finanțeze ceva ce știe că nu este permis pentru că atunci o să își încalce o încă o altă obligație din contract să ajungă să genereze un portofoliu de 200 de milioane euro până la pct. x

În contractele cu intermediarii financiari referitor la marketing avem trecute obligații ca și banca să marcheteze această inițiativă separat, dar și să transpună în contractele cu beneficiarii o serie de prevederi. Să se asigure că beneficiarii știu de unde provin banii și au obligația de a transpune în contractele de credit toate obligațiile din regulamente cu privire la să inserăm logoul, și vreau să spun că la vizitele de monitorizare când luăm dosarul cu fiecare împrumut se verifică și acest lucru. Și

publicitatea știm că este foarte importantă, sunt prevăzută de regulament și toată lumea este atentă la acest subiect.

Domnul Sorin Maxim a întrebat referitor la slide-ul 6, unde este o sinteză a domeniilor de activitate care se finanțează cu status la 30 septembrie 2018 aproape jumătate din sumele finanțate sunt finanțate în comerț cu amănuntul și cu ridicata și sub 30% din finanțări sunt în zonă de producție de exemplu dumneavoastră întâmplător sunteți din această zonă celelalte zone cu precădere finanțate sunt transportul și depozitare și sau alte activități de servicii. Nu știe să fi văzut în POR comerțul ca și prioritate, POR-ul finanțează prin diverse instrumente mai multe tipologii asta în condițiile în care pe finanțare a IMM-urilor este neeligibilă, totuși i se pare destul de mult comerțul, care nu produce plus valoare sau sustenabilitate pe termen lung, finanțăm un cash flow al unor companii prin această inițiativă sau care este logica acestor procente.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că Inițiativa pentru IMM-uri este o inițiativă comună care permite finanțarea oricărui tip de activitate aici a fost o negociere între toate statele membre care au intrat în acest mecanism pe de altă parte să nu uităm că Inițiativa pentru IMM-uri nu funcționează pe aceeași regulă pe care funcționează un program main stream de exemplu contribuția statului membru este 0, apoi toți banii de la comisie se dau out front deci nu e nimic rambursabil totul este pus la dispoziție de comisie în momentul în care se semnează acordurile de finanțare deci sunt reguli total diferite. Pe de altă parte în procesul de negociere între FEI și Comisie și alte părți care a condus la acest document care trebuie actualizat s-a plecat de la o evaluare și o situație a capacității băncilor de a genera aceste credite și s-a mers pe o poză așa cum arată în momentul de față un portofoliu normal la o bancă și s-a ajuns la o concluzie. Nu vă uitați numai pe partea de comerț și comerț generic, gândiți-vă că prin Inițiativa pentru IMM-uri se finanțează și capitalul fondul de rulment ceea ce în mod normal pe FEDR nu se finanțează, Inițiativa pentru IMM-uri are alte reguli decât finanțările normale. Pe de altă parte inițiativa pentru IMM-uri este o inițiativă care lărgeste foarte mult gama de finanțări ce să facem dacă în România 60% din credite se iau pentru capital circulant iar noi nu putem să influențăm cumva.

Domnul Sorin Maxim a menționat că finanțatorul are un interes strategic, poate să orienteze și să pună condiții finanțatorului, băncii pentru că de fapt nu produc valoare adăugată prin comerț ci produc cash-flow pentru bancă și o ajut pe bancă să-și îndeplinească creditele la un procent, această inițiativă și toate celelalte trebuie să stea sub aceleași auspicii strategice pe care noi le avem în planul de dezvoltare chiar dacă se finanțează comerțul dar poate să fie o limită - nu finanțez mai mult de 30% comerț dar să ajungi până la 70% mi se pare exagerat. Dacă aduni cu toate celelalte sunt servicii sau comerț.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că Inițiativa pentru IMM-uri asta permite. Finanțatorul, statul membru și FEI au stabilit aceste reguli.

Doamna Luminița Zezeanu a menționat Inițiativa pentru IMM a fost program separat și s-a introdus în POR pentru a ajuta la dezangajare. Când s-a făcut această introducere nu s-au schimbat cu absolut nimic condițiile din POIIMM și nu a influențat deloc condițiile existente în POR. S-a făcut decât o unire a celor două programe pentru a ajuta la dezangajare.

Domnul Gabriel Friptu a adăugat că pentru Inițiativa pentru IMM-uri nu este beneficiar AM-ul și organismele intermediare nu sunt autorități auditate de comisie. Comisia auditează FEI, de exemplu sunt foarte multe reguli pe care nu poți să le aplici pe același principiu ca programul național. Aceste discuții au avut loc în comitetul de monitorizare POIIMM și probabil că ar fi trebuit acum pentru că POIIMM a trecut în programul regional să fie o descriere efectivă a ce înseamnă POIIMM.

Domnul Damian Cocard a solicitat clarificări asupra ratei medii de dobândă de 1,68%.

Dna Ioana MORARU a menționat că este o inițiativă care se aplică la nivel național nu există împărțire pe regiuni prin urmare este la nivelul pieței să regleze ce bani se duc unde. Oferta depinde și de cerere dacă cererea este uniformă pe piață asta transmite un semnal despre cum merge piața. Noi tot ce putem să facem este să ne uităm la acum băncile creditează în mod normal și să le spunem mi se pare că insistați prea mult pe acest sector vă rugăm să încercați să mai încercați și pe acest sector dar noi nu putem influența totuși chiar atât de mult cum merge piața în general. Deci ce vedeți aici este o monografie dacă vreți o exprimare a pieței de acum, așa arată piața. Asta nu înseamnă că în viitor când mai crește portofoliul acest grafic nu o să arate diferit dacă se schimbă piața se va schimba și graficul altă explicație în afară de asta nu am.

Domnul Damien Cocard a solicitat o estimare a situației pentru IMM-uri, iar doamna Ioana Morar a menționat că ar trebui să răspundă câteva ore pentru că la fel depinde de piață dar trebuie să vă explic puțin ce înseamnă acest grafic înseamnă că în mod normal în funcție de tipul de credit și de ce se finanțează tot timpul o bancă urmează să ceară garanție. Ca regulă generală graficul acesta înseamnă că din portofoliul nostru ca parte a transferului de beneficiu inițiativa pentru IMM nu doar că reduce rata de dobândă după cum ați văzut dar dă și posibilitatea băncilor să reducă cerințele de colateral. Acest grafic constituit de garanții vrea să spună că tot acest portofoliu care acum este 400 de milioane de euro agregat pe cele două 70% din portofoliu este fără garanție banca a reușit să transmită mai departe acest beneficiu IMM-ului și să nu îi solicite garanții suplimentare în unele cazuri nu se solicită deloc garanții dar depinde foarte mult de tipul de credit. Am un departament întreg care se ocupă de bănci, analizează datele și am întrebat totuși dar care este media și mi-au spus că să îți răspundem trebuie să scriem un întreg raport pentru că depinde foarte mult de situația fiecărui IMM și de tipul împrumutului poate să varieze de la 30% până la peste 100, mai depinde inclusiv de politica băncii de felul cum raportează. Putem să avem o bancă care cere un colateral de 70% din valoarea creditului în schimb IMM înregistrează întregul preț al bunului să zicem și atunci statistic o să ai o

garanție de 110% depinde foarte mult de la caz la caz, o medie este începând cu 30% până la 120%, adică din 400 de milioane 70% sunt bani acordați fără garanții suplimentare.

Domnul Ciprian Morcan a menționat că în ultimul comitet de monitorizare pentru acest program a fost întradevăr grija aceasta înspre ce sector prioritar va merge finanțarea, doar ca acolo nu am avut niciodată o poză asemănătoare pentru că atunci se dădeau condițiile și atunci se selectau intermediarii cu băncile. Dacă în etapa a doua când înțeleg că se va suplimenta această sumă nu se va putea limita sectorul acesta pentru că există interes și este vorba doar de prioritizare există interes în piață pentru a primi aceste instrumente și aceste garanții.

Ioana Morar a spus că nu putem influența noi piața acesta este trendul pieței însă în schimb ceea ce se poate face la nivelul nostru și ce face un întreg departament care se ocupă de relația cu băncile, departamentele de risc pot să dea un advice și să spună banca x fi bine să nu depășească concentrarea pe industrie cu mai mult de atât nu putem să punem restricții pe piață dar portofoliu evoluează deci haideți să mai vedem și peste un an când se vor lua mai multe împrumuturi

5. Aprobarea modificării/actualizării criteriilor de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară aferente priorității de investiții 9.1. - Dezvoltarea locală sub responsabilitatea comunității

Domnul Laurențiu Caprian a menționat că ar dori să nu mai fie numite criteriile de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară, ci să fie criteriile de eligibilitate și verificare întrucât cele două au fost unite într-o singură etapă de verificare și aspectele de evaluare tehnică au devenit mai mult aspecte de conformitate. Pentru rapiditatea procesului se comasează. În urma consultării publice care a avut loc inclusiv cu reprezentanții GALL-urilor a reieșit necesitatea amendării criteriilor deja aprobate din iulie 2018. Modificările au intervenit în drepturi asupra imobilului acolo unde se făcea mențiunea de entitate care se încadrează, de întreprinderea unică. Era un pic neclar acest aspect și în urma discuțiilor s-a stabilit ca beneficiarul trebuie să se încadreze în categoria de IMM. La locul de implementare, având în vedere ultimele modificări de program locul de implementare va fi în conformitate cu teritoriul/zona funcțională a Strategiei de dezvoltare locală selectată spre finanțare evident în regiunea unde a fost depusă cererea de finanțare. Următoarea modificare se referă la entități care desfășoară activități de economie socială s-a mers doar pe ideea ca solicitantul să fi avut o activitate de cel puțin 6 luni și nu 1 an fiscal cum a fost în perioada de consultare publică, lucru care a fost agreat și în timpul întâlnirii cu GAL-urile de la sfârșitul lui ianuarie, o altă modificare a vizat ca până la sfârșitul perioadei de implementare, solicitantul trebuie să aibă locul de implementare al proiectului la sediul principal secundar și nu la depunerea cererii de finanțare. Proiectul se încadrează în limita minimă de 30.000 euro și 4,3 milioane euro, acolo ne referim la tot pachetul de intervenții 4.3. pentru acele intervenții care nu vizează economia socială și 4.9 milioane de euro pentru cele care vizează și economia socială. Fac

precizarea că în cadrul acestei priorități vor fi 3 apeluri va fi unul pentru 7 regiuni, București și unul pentru schemă de minimis unde contribuția va fi 0. Solicitantul are capacitatea de a asigura conform ghidului specific. Acum se acceptă și proiecte începute, prin urmare acel criteriu legat de proiect a fost eliminat.

Doamna Angela Achiței, Președinte, Fundația Alături de voi a menționat că la pagina 2 este un aspect foarte important legat de funcționarea întreprinderilor sociale de inserție. Se solicita codul CAEN, practic ar trebui să fie demonstrat prin extrasul de la Registrul Comerțului. Pe site-ul ANOFM sunt 8 întreprinderi de inserție socială și toate sunt autorizate ca ONG-uri, iar ONG-urile nu au cod CAEN la Registrul Comerțului. În acest caz o întreprindere de inserție se poate să nu poată aplica dacă se menține solicitarea acestui cod CAEN de la Registrul Comerțului. A propus să fie inclusă o specificare care este doar pentru IMM-uri, că poate se autorizează și un IMM ca întreprindere de inserție socială sau trebuie găsită o variantă.

Domnul Laurențiu Caprian a menționat că ceea ce ține de regulile de ajutor, AM, ca și furnizor de ajutor, suntem obligați să facem o anumită raportare REGAS care cere obligatoriu și acest cod CAEN.

Doamna Angela Achiței a întrebat dacă organizația este întreprindere socială de inserție, iar ceea ce are este doar acest cod CAEN de la ITM, este eligibil sau nu un astfel de document într-o astfel de linie de finanțare?

Domnul Laurențiu Caprian a menționat că atât timp cât nu este exclus prin regulile de ajutor nu avem o problemă și să nu intre în regulile de excludere gen activitate extractivă, armament, tutun. Acel CAEN nu ne ajută la ceva anume decât ca posibilitate de raportare.

Doamna Luminița Mihailov a precizat că la ședința cu GALL-urile de la sfârșitul lunii ianuarie s-a ridicat problema infrastructurii de utilități care este eligibilă a se finanța în cadrul axei 9, dar în condițiile în care acea infrastructură de utilități este conectată cumva cu un proiect de servicii sociale, tip centru de zi, etc. au fost solicitări din partea GALL-urilor urbane de a se renunța la această restricție pentru că în anumite strategii există necesitatea unor proiecte de infrastructură de utilități tip canalizare, străzi care nu neapărat sunt în legătură cu un obiectiv de infrastructură de servicii sociale, dacă s-a modificat ghidul în funcție de această solicitare din partea GALL-urilor, din cele 3 GALL-uri urbane selectate, în cazul unuia este această problemă.

Domnul Laurențiu Caprian - întrebarea este dacă acel 30 % din portofoliul de proiecte legat de investiții în străzi și utilități trebuie legat sau nu de o infrastructură socială? Da trebuie legată, altminteri ar însemna că în orice zonă care o identific eu în această zonă funcțională eu pot face orice intervenție, el trebuie să aibă legătură cu un serviciu social.

Doamna Luminița Mihailov a precizat că argumentul a fost așa dacă în zona respectivă există deja centru social, dar nu avem canalizare și utilități să nu mai fim

obligați să creăm infrastructură nouă și să ne lase prin ghid să facem doar ceea ce este necesar.

Domnul Ciprian Morcan, AMCOR, referitor la acel obiect de activitate și cod CAEN pentru că a mai fost discuția vis-a-vis de asociații și fundații, ele pot să desfășoare activități economice doar că se notează la judecătoria și se pot nota la judecătoria inclusiv domeniile de activitate dacă acceptați și acest document de probă pentru ele și să nu fie exclusiv de la registrul comerțului ca și în cazul companiilor.

Domnul Laurențiu Caprian a menționat că se va elimina în criterii acea restricție conform certificatului.

Domnul Konstantinos Niafas a menționat ca fiind un lucru pozitiv faptul ca exista deschidere pentru a face conditiile solicitate mai flexibile si asta arata ca exista o valoare oferita de consultarea cu GAL-urile, iar cand este pentru prima oara cand mergi într-o astfel de actiune, flexibilitatea maximă este de dorit.

Doamna Luminița Zezeanu a supus la vot modificările criteriile de eligibilitate li verificare aferente priorității de investiții 9.1. - Dezvoltarea locală sub responsabilitatea comunității, criterii care au fost aprobate cu 21 voturi pentru.

6. Informare privind procedurile scrise derulate în perioada mai 2018 - februarie 2019 (aprobarea criteriilor de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară pentru proiecte nefinalizate prioritățile 3.2., 4.1., 10.1., aprobare criterii 8.1. A, 8.1.B, 8.2.A, criterii 1.1. A și B, aprobarea modificării POR, aprobarea modificării alocărilor financiare POR).

Doamna Luiza Radu a menționat că au fost derulate 5 proceduri scrise de la ultimul comitet de monitorizare în care au fost aprobate criteriile de eligibilitate și evaluare tehnică și financiară, respectiv criteriile pentru proiecte nefinalizate prioritățile 3.2., 4.1., 10.1., aprobare criterii 8.1. A, 8.1.B, 8.2.A, criterii 1.1. A și B, aprobarea modificării POR, aprobarea modificării alocărilor financiare POR.

7. Prezentarea stadiului de implementare a studiilor de evaluare POR 2014-2020 și a Studiilor de impact POR 2007-2013

7.b. Aprobarea modificării/actualizării Planului Multianual de Evaluare POR 2014-2020

Domnul Laurențiu Teșcan, consilier Biroul Evaluare POR, a precizat că în conformitate cu Regulamentul 1303 acest Plan de evaluare este considerat document strategic care necesită avizul Comitetului de Coordonare al evaluării și aprobarea comitetului de monitorizare.

S-a axat asupra efectelor produse de investițiile prin POR și de urmărire a impactului. În acest moment unul dintre loturi îndeplinește acea prevedere din 1303 care se

referă la Comitetul Științific și avem o serie de experți relevanți din mediul academic. Lotul 2 care se referă la evaluările de impact ale perioadei 2007-2013 care au început acum o lună, săptămâna viitoare așteptăm rapoartele.

Lotul 3 a avut contractul semnat în septembrie 2018. Durata contractului este de 6 luni, ne așteptăm ca primele rezultate, primele studii să fie finalizate în luna aprilie 2019. Suntem fericiți că am terminat perioada de contractare, cu contestații la CNSC și Curtea de apel dar am trecut relativ cu bine și din acest motiv propunem modificarea Planului Multianual de Evaluare a POR din faptul că avem unele rezerve la cele 3 loturi, precum și modificarea POR prin adăugarea celor 3 axe de la 13 la 15.

În urma modificărilor solicitate bugetul rămâne același și economiile făcute în urma contractării vor fi direcționate către noile studii care vor viza axele 13 - 15 din POR.

A menționat că sunt 3 momente ale evaluării în care avem anii 2019-2021 și 2023. Ne-am gândit la un minim de 40 de studii de evaluare iar până în luna septembrie 2019 vom avea finalizate 18 studii de evaluare.

Propunem translatarea economiilor de la loturile 1, 2 și 3 către următoarele loturi de evaluări care au termen de 2021 și 2023 și includerea în Planul Multianual a celor 3 axe care trebuie evaluate în anii 2021 și 2023. Acestea sunt cele două solicitări majore privind modificarea Planului Multianual de Evaluare.

Domnul Sorin Maxim a solicitat să se comunice sumele pentru aceste evaluări.

Domnul Teșcan a menționat că la pagina 17 al Planului de Evaluare care se află la mapă, documentul word este menționat 21 milioane.

Doamna Iva Gailly a intervenit, spunand ca planul arata foarte ambitios si suntem nerabdatori sa primim rezultatele, pe care dorim sa le utilizam pentru discutiile privind viitoarea perioada de programare, si in acelasi timp sa il folosim pentru evaluarea noastra ex-post. Am dori la aceste noi evaluari pe care o sa le faceti, sa introduceti mai multe elemente din cele pe care noi le-am propus pentru perioada viitoare.

Doamna Luiza Radu a menționat că evaluările sunt orizontale și evaluările pe o axă prioritară include și ITI și SUERD. Evaluatorii se vor uita la ITI din perspectiva modului în care proiectele depuse au contribuit la axa prioritară respectivă. Nu va fi o evaluare separată pentru ITI și SUERD. În PME există o evaluare specifică pe programul de implementare pe POR unde poate fi avută în vedere și acest tip de instrument. Toate evaluările care au loc vizează și complementaritate cu alte intervenții.

Domnul Sorin Maxim a întrebat de unde se mută economiile și care sunt sumele și a avut o propunere să se mute banii la AT și poate face ADR această muncă pe 10% din bani. Sunt acolo o serie de costuri care ni se par inutile, iar datele pentru evaluatori tot noi le furnizăm.

Doamna Camelia Coporan a menționat că vom lua în considerare aceste propuneri pentru următoarea perioadă, acum sunt în derulare evaluările și achizițiile sunt făcute, în acest moment ținând cont și de independența evaluatorilor nu se poate răspunde pozitiv la această întrebare.

Domnul Damien Cocard a solicitat clarificari privind perioada în care va fi finalizat studiul pentru eficiența energetică.

Domnul Laurențiu Teșcan a menționat că practic etapa 1 conține 2 faze AP 3 este inclusă în faza a doua. În luna iulie vom avea raportul, e puțin târziu, dar având în vedere că Banca Mondială finalizează un studiu privind eficiența energetică ar ajuta acest studiu, dar putem avea un raport un draft ceva mai devreme cu rezultate parțiale.

Doamna Camelia Coporan a supus la vot aprobarea modificării/actualizării Planului Multianual de Evaluare. Acesta a fost aprobat cu 20 voturi pentru și o abținere din Regiunea Vest domnul Popovici.

8. Informare privind următoarea perioadă de programare 2021-2027

Doamna Luiza Radu, Șef Serviciu Gestionare Program a prezentat în continuare informații privind următoarea perioadă de programare 2021-2027. Comisia Europeană a publicat în luna mai 2018 draftul de Regulament pentru perioada 2021-2027. În perioada actuală există dezbateri pe fiecare articol din Regulament.

Arhitectura politicii de coeziune pentru următoarea perioadă de programare se menține, respectiv, creștere și ocupare, cooperarea teritorială europeană (Interreg), la fel și categoriile de regiuni care sunt în actuală perioadă de programare.

Pentru următoarea perioadă, s-a făcut o analiză comparativă a perioadei 2014-2020 cu perioada 2021-2027 pentru a se atrage atenția asupra a câtorva elemente importante: - rata de cofinanțare din partea UE va scădea la 70%, respectiv la 40% pentru regiunea București-Ilfov. În ceea ce privește concentrarea tematică, în condițiile în care, în perioada actuală am avut 11 obiective tematice cu o concentrare tematică pe 4 obiective și anume: cercetare și dezvoltare, tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, IMM-uri și reducerea de CO₂, în următoarea perioadă, concentrarea tematică este de cel puțin 65% pentru primele 2 obiective (specializare inteligentă sau cercetare și IMM-uri), iar cel de-al doilea obiectiv de politică se referă la reducerea de CO₂ cu mențiunea că în propunerea de Regulament partea de mobilitate urbană finanțată acum din axa 4 nu se mai regăsește.

Mobilitatea urbană este evidențiată în propunerea de Regulament la Obiectivul de politică 3 care vizează mobilitate și conectivitate, adică drumuri județene.

Din 100% procente de concentrare, 65% va însemna reducerea de CO₂, mai precis eficiența energetică, IMM-uri și cercetare, restul obiectivelor (35%) înseamnă mobilitate-conectivitate, sănătate, educație, social și dezvoltare urbană.

Pentru dezvoltarea urbană este propusă creșterea procentului acestei intervenții de minimum 6% față de actuala perioadă de 5%. Un alt aspect menționat anterior este Regula (n+3) care devine în următoarea perioadă Regula (n+2). Aceasta înseamnă că alocațiile dintr-un an trebuie cheltuite în cel mult 2 ani, nu 3 ani cum se întâmpla în actuala perioadă. Rezultă o presiune mai mare la nivelul OI-urilor, al AM-ului dar și la nivelul beneficiarilor, de a avea proiecte pregătite pentru a genera cheltuieli.

Un alt element important pentru următoarea perioadă îl reprezintă TVA-ul care devine neeligibil, în special pentru proiectele care au o valoare mai mare de 5 milioane euro, ceea ce înseamnă o presiune mai mare la nivelul beneficiarilor care trebuie să asigure și partea de TVA.

O altă modificare care ține mai mult de Autoritatea de Management, numărul de cereri de rambursare care pot fi transmise la CE pentru declararea cheltuielilor se reduce la 4, ceea ce va înseamnă că nu se mai pot transmite declarații de cheltuieli la CE ori de câte ori se dorește.

Un alt aspect important, asistența tehnică în propunerea de Regulament se solicită ca rata forfetară din cheltuielile de investiții realizate pe celelalte axe prioritare.

Se păstrează de asemenea partea de Condiționalități ex-ante, care se redenumesc în viitoarea perioadă de programare în "Condiții favorizante", sunt echivalente cu numărul de obiective de politică 5 și se referă la Strategia Națională și la Strategiile Regionale de Specializare Inteligentă, Eficiența energetică, un Plan global de transport, un Cadru Strategic în domeniul educației, sănătății, incluziune socială și reducerea sărăciei, Strategia Națională pentru integrarea persoanelor de etnie romă. Condițiile favorizante generale aplicabile tuturor axelor și tuturor investițiilor se referă la respectarea regulilor în achiziții publice și în ajutorul de stat. Ceea ce diferă de perioada actuală, este că Statul Membru nu va putea declara cheltuieli legate de acele obiective de politică pentru care nu sunt îndeplinite condițiile favorizante; pe de altă parte îndeplinirea acestora va fi monitorizată de către CE pe toată perioada de implementare a Programelor. Statul Membru nu va mai putea trimite cereri de rambursare la CE în cazul în care una din aceste condiții favorizante nu va fi îndeplinită.

La nivel național, până în prezent, au fost inițiate demersuri la nivelul MFE, în sensul de a pregăti și realiza documentele care să ajute la îndeplinirea condițiilor favorizante, astfel încât la 1 ianuarie 2021 să existe posibilitatea să se transmită la CE cheltuieli, în cazul în care vor fi, să se poată deschide apelurile de proiecte imediat, spre deosebire de perioada actuală când apelurile de proiecte pe POR au fost întârziate pentru că nu erau îndeplinite condiționalitățile ex-ante.

MFE a organizat întâlniri bilaterale cu ministerele de linie în vederea îndeplinirii unui Plan de măsuri și a unor termene pentru îndeplinirea acestor condiții favorizante, până în prezent sunt aprobate 4 Memorandumuri, cel privind incluziune socială, reducerea sărăciei, forța de muncă, egalitatea de gen și sănătate.

La Obiectivul de politica 1 care vizeaza specializarea inteligenta este in curs de finalizare acest Memorandum si se va aproba cat de curand, iar demersul realizat la nivelul ADR-urilor privind elaborarea strategiilor de specializare inteligenta si a Grupului de lucru in domeniul antreprenoriatului va fi luat in considerare la indeplinirea conditinalitatilor favorizante. Termenul prevazut in Memorandumul privind pregatirea documentelor nationale pentru urmatoarea perioada de programare post 2020 vizeaza finalizarea primelor Planuri de masuri sectoriale post 2020 in martie 2019, Planul de masuri urmand sa fie adoptat in mai 2019.

Se are in vedere stabilirea si aprobarea prin Memorandum de Guvern a principalelor Orientari Strategice nationale pentru investitii pe baza Planurilor de masuri (termen iunie 2019) iar finalizarea primelor proiecte ale documentelor de programare, are ca termen septembrie 2019.

Domnul Vasile Asandei, Director General ADR Nord-Est a reiterat faptul că, având în vedere aceste provocari, pe langa efortul depus pentru actualul POR 2014-2020, pentru urmatoarea perioada trebuie pregatite niste conditii daca ne gandim la Obiectivul 1 - O Europa mai inteligenta!

Domnul Marcel Boloș, Director General ADR Nord-Vest, a mentionat ca, concentrarea tematica presupune ca 65% din sume sa mearga pe specializare inteligenta, 30% pe eficienta energetica, din eficienta energetica se va scoate mobilitatea urbana, ramane doar partea de reabilitare cladiri publice si rezidentiale. Se poate interveni cu initiative care privesc noi prioritati de investitii sub umbrela eficientei energetice.

Doamna Luminița Zezeanu, Sef AM POR, a precizat ca, inca nu s-a inceput cu o desemnare a POR, mai intai se va discuta cu CE si apoi ce anume se va finanta pe fiecare obiectiv tematic.

Domnul Gabriel Friptu, Director General MFE, a făcut unele precizari în legătura cu viitorul Acord de Parteneriat si noile Programe Operaționale, în sensul că, va exista o diferenta mare intre ce va contine un Program Operational si Acordul de Parteneriat. Acordul de Parteneriat pe următorul exercițiu financiar va fi un document extrem de scurt, nu va intra în detalii cu privire la tipul de acțiuni și cheltuieli eligibile pe fiecare Program Operațional și va fi orientat către zona de modalități de obtinere a unor indicatori și alocările financiare în Programe, un cadru extrem de general, lăsând la latitudinea fiecarui Program sa intre in detalii cu privire la tipul de activitati, eligibilitati de cheltuieli, beneficiari, etc.

Lucrurile vor fi mult mai flexibile, noile prevederi din Regulament sunt mult mai flexibile din perspectiva Statului Membru, care are cea mai mare libertate sa-si construiasca structura si continutul Programului, in functie de nevoile identificate, pastrand orientari din cele 5 obiective tematice.

În ceea ce privește calendarul, structura Programului in functie de nevoile identificate va incepe dupa luna martie, imediat ce vom avea Recomandarile Specifice de Tara

(RST) de comun acord cu CE si Semestrul European, care sunt principalii actori, dupa ce vom avea RST vor incepe discutiile la nivel national despre cum anume vor arata Programele si ce va cuprinde fiecare Program. Daca un AM nu se modifica nu mai are loc acreditarea sistemului de management si control. Vis-à-vis de primele formate de AM-uri, AP si Programe Operationale, ele vor fi produse inainte de a se incheia negocierile pe Regulament, dar suntem legati pe o imagine cat mai clara a acestor conditii favorizante (15), 4 orizontale si 11 sectoriale.

Domnul Vasile Asandei, Director General ADR Nord-Est, a continuat spunând ca, se asteaptă ca noile Programe sa fie cat mai ancorate în realitățile regionale si sa fie bine tintite catre provocarile viitorului, ca exemplu: eficienta energetica, nu va fi numai reabilitare energetica, ci si energie ecologica, ceea ce va insemna noi forme de energie, cercetare, inovare, un cadru mult mai larg, , de aceea trebuie sa ne pregatim de-acum pentru a putea cheltui banii.

Domnul Sorin Maxim, Director General ADR Vest a intrebat daca pe urmatoarea perioada de programare vor fi 8 programe regionale.

Domnul Gabriel Friptu, Director General MFE, a afirmat ca ar putea fi una dintre optiuni.

Doamna Camelia Coporan, Secretar General Adjunct, a mentionat ca inainte de a fi o optiune trebuie sa fie discutata impreuna, pentru ca nu s-a decis viitoarea structura.

Domnul Marcel Bolos, Director General ADR Nord-Vest, a avut o intrebare referitoare la concentrarea tematica si anume, diferenta de 35% care ramane dupa ce se repartizeaza banii pe specializare inteligenta, eficienta energetica, are si alte conditionari?

Doamna Luiza Radu, Sef Serviciu Gestionare Program, AM POR a raspuns ca doar 6%, care ramane pentru dezvoltare urbana.

Domnul Gabriel Friptu, Director General MFE, a mentionat ca, se discuta daca anumite tipuri de actiuni trebuie sa fie pe Obiectivul 1, Obiectivul 2 sau Obiectivul 3, va exista un "agreement", dar in orice caz conditia de concentrare va ramane, si fiecare Stat Membru isi va face propria evaluare. A precizat de asemenea ca este foarte important sa stim cum stam in ceea ce priveste conditiile favorizante (prima urgenta), exemplu: pregatirea unor documente strategice trebuie sa se fac cat mai repede, decat o pregatire de proiecte! Pe de alta parte, beneficiarii vor trebui sa-si inchida proiectele in derulare, dar in acelasi timp sa-si pregateasca si viitorul pachet; presiunea este foarte mare, factorul uman va fi de asemenea relevant in pregatirea acestor proiecte (exemplu: deficitul de personal din ADR-uri, lipsa de expertiza in propriile institutii, etc.). A dat un exemplu, in anul 2016, cand toata lumea se pregatea sa lanseze achizitii publice pentru pregatirea de proiecte, s-a schimbat legislatia, schimbarea acesteia si noile reguli in achizitii au durat aproape un an de zile.

Doamna Iva Gailly, manager de program CE a precizat ca propunerea de Regulament s-a prezentat foarte bine, detaliile vor fi discutate dupa luna martie, la prezentarea Raportului de tara, cu participarea Comisiei Europene. A sustinut ca AM POR are un calendar ambitios, ca este nevoie de un proces paralel privind acordul final pe Regulament (pregatirea de proiecte pentru urmatoarea perioada de programare) cu demersul negocierilor de la Bruxelles.

De asemenea, referitor la Asistenta Tehnica, a precizat ca, daca pana in prezent rambursarea cheltuielilor se realizează pe măsură ce acestea sunt efectuate, pentru perioada financiară următoare, cheltuielile solicitate vor fi decontate ca rată forfetară (procent) din cheltuielile de investiții realizate în celelalte axe prioritare, ca exemplu, pentru ITI, rezulta o suma generoasa folosita pentru cresterea capacitatii beneficiarilor.

Doamna Maria Sioliou, reprezentant CE a precizat că ne declaram sustinerea pentru simplificare in ceea ce priveste noile regulamente. Va sprijinim sa ganditi pragmatic; avem regula (n+2) in urmatoarea perioada, un portofoliu matur de proiecte si trebuie gasite solutii pentru accelerarea pregatirii acestora. Am discutat despre lectiile invatate, sa le avem in minte, si sa ne pregatim deja pentru viitoarea perioada de programare; sectorul urban va fi de asemenea foarte important, ramane una dintre prioritatile noastre.

Domnul Prof. Nicolae Olariu, reprezentant regiunea Sud Muntenia a sustinut ca ar trebui o noua abordare, sa se aiba in vedere activarea Grupurilor de lucru si corelarea cu celelalte Programe operationale de la cercetare, educatie, etc. Sa se formeze echipe care sa aiba o anumita viziune pentru urmatoarea perioada de programare.

Domnul Ciprian Morcan, AMCOR, a avut doua intrebari, si anume: daca se va merge pe Strategia de specializare inteligenta regionala sau va ramane cea nationala? Cealalta intrebare a facut referire la Obiectivul tematic 1, cercetare-dezvoltare-inovare, daca vizeaza zona privata sau va fi un mixt intre zona publica reprezentata de universitati si IMM-uri.

Luiza Radu, Sef Serviciu Gestionare Program AM POR a precizat ca Strategiile de specializare inteligenta elaborate la nivelul regiunilor de dezvoltare, vor fi avute in vedere la indeplinirea conditionalitatilor ex-ante; ele sunt in prezent in evaluare, vor fi suport si sprijin pentru Strategia Nationala de Specializare Inteligenta. Poate ca in actuala perioada de programare, coordonarea intre ministere si diverse organisme implicate nu a fost atat de buna, dar ne-am invatat lectia, iar pentru urmatoarea perioada, ne vom pregati tocmai pentru aceasta corelare si complementaritate. Pentru a doua intrebare, asa cum arata Regulamentul, este deschis atat pentru actorii publici cat si pentru cei privati, in acest domeniu.

Domnul Marcel Bolos, Director General ADR Nord-Vest a intrebat daca exista posibilitatea ca serviciile publice sa fie si ele incluse in acest domeniu, al specializarii inteligente, spre exemplu: sistem inteligent de colectare a deseurilor menajere.

Doamna Luiza Radu a raspuns că la acest moment Strategia de specializare inteligenta este intr-o continua evaluare si actualizare, exista posibilitatea sa se actualizeze documentul in functie de recomandarile celorlalti actori din jurul mesei.

Domnul Marcel Boloș a continuat cu o altă intrebare, dacă exista deschidere ca regenerarea urbana sa fie incadrata intr-unul din obiectivele tematice, fiind de mare impact si pentru comunitatile locale.

Doamna Maria Sioliou, reprezentantul CE a mentionat ca se vor finanta actiuni urbane, inclusiv regenerarea urbana, integrate in Strategia de dezvoltare urbana (pentru dezvoltarea urbana, in perioada urmatoare va fi de minim 6%).

9. Strategia de comunicare/activități de informare și publicitate pentru implementarea POR 2014-2020

Domnul Bogdan Tigau, Sef Serviciu Asistenta Tehnica, prezinta Strategia de comunicare, legat de Campania media, vor fi difuzate clipuri video, audio pe toate canalele importante TV ori la radio! De asemenea, s-a realizat un site nou, complet refacut.

Domnul Damien Cocard, reprezentant DG Regio a intrebat care este sinergia intre Planurile de comunicare pe POR, POIM, POC, in termeni de comunicare si care este abordarea pentru urmatoarea perioada de programare a viitoarei Strategii de comunicare a POR. A multumit pentru noul website care arata fantastic si este foarte bine organizat.

Domnul Bogdan Tigau, a completat, spunand ca, atunci cand coordonatorul national al comunicarii ne solicita, noi raspundem. Impreuna cu colegii de la ADR-uri participam intr-un Focus Grup in ceea ce priveste Campania Media. Referitor la Planul de comunicare, exista un Plan-umbrela si Planurile Programelor operationale decurg din acest Plan. Pentru urmatoarea perioada de programare este important să se știe cum se vor finanta aceste activitati in functie de planificarea financiara pe acest domeniu, astfel ca se are in vedere o pregatire mai buna decat s-a facut pana acum.

Doamna Maria Sioliou, reprezentant DG Regio a precizat ca, asa cum a mentionat si la ultimul CM, și anume că, toate acțiunile de comunicare si informare sunt foarte bune, in plus, ar trebui crescuta vizibilitatea fondurilor utilizate. Ca o recomandare pentru ce va urma, să se continue ca si pana acum, cu "practicile bune", în ceea ce priveste fondurile.

10. Informare asupra stadiului proiectelor nefuncționale din cadrul POR 2007 – 2013

Doamna Luminița Zezeanu a prezentat o scurta informare privind proiectele nefuncționale din perioada 2007-2013, din cele 49 de proiecte nefuncționale se finalizează 27, 3 proiecte se reziliază iar 19 proiecte au început procedura de reziliere.

Doamna Daciana Crastiu, reprezentant DG Regio, a precizat ca, se asteapta lista de la sfarsitul lunii martie, corectiile financiare vor fi aplicate in acord cu stadiul in care se afla proiectul.

Domnul Nifas Konstantinos, reprezentant DG Regio, a menționat în finalul reuniunii faptul că exercitiul cu proiectele alternative s-a inchis, dar este momentul sa se recupereze investitiile din Program. Trebuie să existe o atenție sporită la calitate, la realizarea tintelor de Program (a indicatorilor), la necesitatea creșterii capacitatii institutionale a beneficiarilor inclusiv pentru urmatoarea perioada de programare, la monitorizarea stricta a Contractelor de servicii publice (CSP). De asemenea trebuie avută în vedere pregătirea proiectelor mature pentru următoarea perioada de programare, vis-a-vis de criteriile de eligibilitate. A menționat de asemenea, că trebuie concentrată atenția pe inițiative referitoare la specializarea inteligentă, în acest sens, este necesară continuarea colaborării cu JRC și Banca Mondială. Recomandăm să utilizați costurile simplificate cât mai mult posibil, ca și optiune pentru următoarea perioada de programare.

Doamna Secretar General Camelia Coporan a încheiat lucrările ședinței CMPOR mulțumind regiunii Nord-Est pentru sprijinul oferit, tuturor participanților și în special membrilor comitetului de monitorizare pentru strânsa colaborarea susținută menționând că ședința următoare va avea loc în luna iunie 2019 în regiunea Sud-Muntenia.

**Viceprim-ministru,
Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice
Președintele CMPOR 2014-2020
Vasile Daniel SUCIU**

